

รายงานการวิจัย

การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังเพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จ

Developing Local Community Enterprise in Trang Province for
a Chance of Success

นุชนาท ทับครุฑ

Nutchanat Tupkrut

ศุกพิชญาณ์ บุญเกื้อ

Supitchaya Boonkuer

อรอนงค์ อัมภา

Ornanong Ampha

วิทยาลัยการโรงแรมและการท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

งบประมาณเงินรายได้ ประจำปี พ.ศ. 2563

การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังเพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จ

นุชนาถ ทับครุฑ¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภพิชญ์ บุญเกื้อ² และอรอนงค์ อ่างา³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก และความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง 3) แนวทางในการพัฒนาความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง เก็บข้อมูลจากผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง จำนวน 387 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนประชากร เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมีระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์กร ปัจจัยภายนอกองค์กร และความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ได้แก่ ปัจจัยภายในองค์กรโดยรวม อายุของกิจการ ปัจจัยภายนอกองค์กรโดยรวม อายุ เทคโนโลยี การใช้เงินทุนส่วนตัว ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านภาระงาน ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถอธิบายได้ร้อยละ 68.4 3) แนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ประกอบด้วยปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร

คำสำคัญ: การพัฒนา ความสำเร็จ วิสาหกิจชุมชน

Developing Local Community Enterprise in Trang Province for a Chance of Success

Nutchanat Tupkrut¹ Assistant Professor Supitchaya Boonkuer² and Ornanong Ampha³

Abstract

This research aimed to study 1) internal factors, external factors, and operational success of community enterprise groups in Trang Province, 2) factors affecting the success of community enterprises in Trang Province, 3) development guidelines. Achievements of Community Enterprises in Trang Province. Data were collected from 387 representatives of community enterprises in Trang province, sampling using demographic stratification techniques. The tool used is a questionnaire. Data analyzed by using statistical packages. The statistics used were percentage, mean, standard deviation. And stepwise multiple regression analysis.

The results of the research showed that 1) the representatives of community enterprises in Trang Province had the level of using factors within the organization External factors And the success of community enterprises in Trang Province is at a high level 2) Factors affecting the success of community enterprises in Trang Province are overall internal organizational factors. Age of business External factors of the organization as a whole, age, technology, use of personal funds Structural factor Workload factor Social and cultural factors. It influences the success of community enterprises in Trang Province. There were statistically significant at the .05 level and could be described at 68.4%. 3) Guidelines for community enterprise development in Trang Province. Consisting of factors within the organization and external factors.

Key words: Development, Success, Community enterprise

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย งบประมาณเงินรายได้ประจำปีงบประมาณ 2563 เป็นงานวิจัยพื้นฐานเพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้ในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ตลอดจนผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และนำไปใช้ประโยชน์ในวิสาหกิจชุมชน

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยที่ได้ให้การสนับสนุนทุนในการทำวิจัยนี้ ขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ทั้งความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์วรรณกร พลพิชัย ผู้แทนวิสาหกิจชุมชน ที่ให้การช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา ขอขอบคุณผู้ร่วมวิจัยที่อุทิศกำลังกายและกำลังใจช่วยในการวิจัยครั้งนี้ลุล่วงได้ด้วยดี ตลอดจนครอบครัวที่ให้ความห่วงใยเป็นกำลังใจให้เสมอมา ประโยชน์อันใดที่ได้เกิดจากงานวิจัยนี้ย่อมเป็นผลมาจากความกรุณาของท่านและหน่วยงาน ผู้วิจัยจึงใคร่ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นุชนาถ ทับครุฑ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภพิชญ์ญาณ์ บุญแก้ว

อรอนงค์ อำภา

มีนาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	จ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยภายในองค์กร.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร.....	14
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน.....	17
แนวคิดที่เกี่ยวกับความสำเร็จ.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	27
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	28
บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล.....	30
ผลการวิจัย.....	30
อภิปรายผล.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	63
สรุปผลการวิจัย.....	63
ข้อเสนอแนะ.....	66
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก แบบสอบถามงานวิจัย.....	70

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน.....	25
2	จำนวนและร้อยละของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล.....	31
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์กรโดยรวม และรายด้าน.....	34
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์กรด้านคน	34
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์กรด้าน ภาระงาน.....	35
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์กรด้าน โครงสร้าง.....	37
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์กรด้าน เทคโนโลยี.....	38
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์โดยรวม.....	39
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การ ด้านเมือง.....	40
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การด้าน เศรษฐกิจ.....	41
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การด้าน สังคมและวัฒนธรรม.....	41
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การด้าน เทคโนโลยี.....	42
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนโดยรวม.....	43
14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ด้านศักยภาพชุมชน.....	43
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนด้านการมี ตลาดรองรับผลิตภัณฑ์.....	44
16	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนด้านการทำ ธุรกิจแบบยั่งยืน.....	45
17	ระดับการวัดของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม.....	46
18	ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภายใน องค์กร และปัจจัยภายนอกองค์การ	49

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของ วิสาหกิจชุมชน.....	51

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้มีความยั่งยืนโดยการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมเป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศและเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 เกิดการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้นโดยได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9-11 เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงเกิดภูมิคุ้มกัน และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน เน้น “คน” เป็นศูนย์กลาง การพัฒนาส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อร่วมคิด ร่วมทำ มีกระบวนการจัดการองค์ความรู้และระบบการเรียนรู้อย่าง เป็นขั้นตอนเน้นการผลิตและการบริโภคที่พอเพียงภายในชุมชน สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มในรูปสหกรณ์ กลุ่มอาชีพ สนับสนุนการนำภูมิปัญญามาใช้สร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคม, ม.ป.ป.)

วิสาหกิจชุมชน คือหนึ่งในรูปแบบของการรวมตัวกันของคนในชุมชน ตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป โดยมีหลักในการดำเนินงานคือ ชุมชนจะเป็นเจ้าของและเป็นผู้ดำเนินการโดยชุมชนเอง กระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการจะเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับภูมิปัญญาสากล และจะจำหน่ายทั้งภายในและภายนอกชุมชน หัวใจหลักของการดำเนินการจะอยู่บนพื้นฐานของการพึ่งตนเองและความพอเพียง การรวมตัวของคนภายในชุมชนรูปแบบนี้จึงทำให้เกิดเป็นเศรษฐกิจที่สำคัญภายในชุมชนและสามารถขยายออกสู่ชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม (เสรี และสุภาส, 2549; กัญญามน และคณะ, 2554) การประกอบธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ ผู้ประกอบการจะต้องศึกษาการดำเนินงานของธุรกิจ ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจหลายด้าน และจำเป็นที่จะต้องศึกษาสภาพแวดล้อมทางธุรกิจเนื่องจากความสำเร็จของธุรกิจส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันต้องเผชิญกับกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลาการปรับตัวของธุรกิจให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ผู้ประกอบการจะต้องติดตามและทำความเข้าใจ เพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ ปัจจัยภายในองค์กรที่จะนำพาองค์กรให้ไปสู่ความสำเร็จได้นั้นมีหลายปัจจัย ในที่นี้จะศึกษาปัจจัยองค์การตามแนวคิดของ Owens (2001 อ้างถึงใน เสาวณี ตรีพุทธรัตน์,

2547) ซึ่งได้กล่าวว่า ในองค์การใดองค์การหนึ่งนั้นจะประกอบไปด้วยปัจจัย 4 ปัจจัยคือ ปัจจัยด้านคน ปัจจัยด้าน ภาระงาน ปัจจัยด้านโครงสร้าง และปัจจัยด้านเทคโนโลยี และปัจจัยภายนอกองค์การหรือปัจจัยสภาพแวดล้อม องค์การที่ส่งผลต่อองค์การมีหลายปัจจัย ในที่นี้ผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกโดยทั่วไป โดยมีตัว แบบในการพิจารณา คือ PEST Analysis ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้าน สังคมและวัฒนธรรม และปัจจัยด้านเทคโนโลยี (เรวัตน์ ชาตรีวิศิษฐ์ และคณะ, 2553)

จังหวัดตรังเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีกลุ่มวิสาหกิจเป็นจำนวนมากถึง 603 แห่ง (ระบบสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร, 2562) โดยได้มีการส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนขึ้นอย่างแพร่หลาย เนื่องจากการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนนับว่าเป็นบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ฐานราก เพราะเป็นการพัฒนาระบบการจัดการชุมชนเพื่อสร้างขีดความสามารถของคนไทยในชุมชนอย่างเป็น ระบบ มั่นคง และยั่งยืน แต่ก็ยังมีกลุ่มวิสาหกิจจำนวนไม่น้อยที่ไม่สามารถดำเนินงานต่อไปได้และได้ปิดตัวไป เนื่องจากประสบกับปัญหาหลายด้าน เช่น การขาดเงินทุนหมุนเวียนไม่สามารถกู้ยืมเงินในระบบตลาดได้ ทำให้ต้อง กู้ยืมจากเงินนอกระบบ ซึ่งต้องเสียดอกเบี้ยสูง ขาดทักษะการบริหาร การจัดการตลาด ขาดข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อ เหตุการณ์ ขาดแหล่งวัตถุดิบ ขาดการพัฒนาศักยภาพที่จำเป็นต่อการปฏิบัติตามข้อตกลง ระเบียบวินัย คุณภาพ สินค้าและแรงงานไม่ได้มาตรฐาน ทำให้ได้รับผลตอบแทนต่ำ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนส่งเสริมอย่าง ต่อเนื่องจะเห็นได้ว่า วิสาหกิจชุมชนเป็นการดำเนินการที่รวมตัวโดยชุมชน โดยใช้ภูมิปัญญาของท้องถิ่นที่มีมาตั้งแต่ โบราณลักษณะปัจจัย ได้แก่ ด้านการผลิต การคิดค้นผลิตภัณฑ์ให้มีความแปลกใหม่ ด้านการตลาด มีการวางแผน ตลาดเป็นมาตรฐาน ด้านการเงินเป็นการระดมทุนจากสมาชิกเอง ด้านการจัดการกำหนดเป้าหมาย การจัด โครงสร้าง การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบมีความชัดเจนและโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม อาศัยความร่วมมือ รวมคิด ร่วมกันตัดสินใจและรวมรับผิดชอบของสมาชิกในกลุ่ม จะส่งผลให้กลุ่มมีความเจริญก้าวหน้า ด้านผู้นำ เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล การแข่งขันทางการค้าในอนาคต เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และลดภาระค่าใช้จ่าย ใหญ่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ซึ่งคำตอบที่ ได้จากการศึกษาในประเด็นข้างต้นจะสามารถตอบคำถามและเป็นข้อมูลหรือแนวทางในการดำเนินงาน การบริหาร จัดการกลุ่ม ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่นๆ ที่สนใจรวมถึงนักวิจัย นักวิชาการ นักส่งเสริม และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องนำไปเป็นตัวอย่างในการดำเนินงาน และนำไปส่งเสริมพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความสำเร็จอย่างยั่งยืน ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก และความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนใน จังหวัดตรัง
3. แนวทางในการพัฒนาความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ศึกษาระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนใน จังหวัดตรัง

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ข้อมูล ณ วันที่ 12 พฤษภาคม 2562 จำนวน 11,556 คน คำนวณขนาดกลุ่มโดยวิธีของ Yamane ได้จำนวน 387 คน (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2562) พื้นที่ในการวิจัย คือ วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

3. ขอบเขตของระยะเวลา

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วางแผนการเก็บข้อมูลในเดือน เมษายน – พฤษภาคม พ.ศ. 2563

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิสาหกิจ หมายถึง การรวมตัวกันของสมาชิกในชุมชน เพื่อร่วมกันทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการกิน การอยู่ การประกอบอาชีพ การจัดการทรัพยากร การจัดการชุมชน กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรืออื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพันมีวิถีชีวิตร่วมกัน และรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะ เป็นนิติบุคคลรูปแบบใด หรือไม่ เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้ ทำให้เกิดการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน ซึ่งในที่นี้ หมายถึง กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดตรัง

ปัจจัยองค์การ หมายถึง ระบบบุคลากร ระบบการเงิน ระบบการตลาด ระบบการบริหารจัดการ ของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

ปัจจัยด้านคน หมายถึง พนักงานที่ปฏิบัติงานในองค์การซึ่งประกอบด้วย ทักษะในการ ปฏิบัติงาน การใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน การแก้ไข ปัญหา ความพึงพอใจในงาน และทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยด้านภาระงาน หมายถึง งานหรือกิจกรรมทั้งหมดที่องค์การต้องดำเนินการ การมอบหมายภาระหน้าที่และความรับผิดชอบรายบุคคล การส่งเสริมและพัฒนา และการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ปัจจัยด้านโครงสร้าง หมายถึง การกำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ การใช้อำนาจในการบริหารงาน การใช้ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับในองค์การ

ปัจจัยด้านเทคโนโลยี หมายถึง การปรับกระบวนการทำงาน วิธีการทำงาน และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการทำงาน รวมถึงความรู้หรือวิทยาการสมัยใหม่ ซึ่งวิสาหกิจชุมชนนำมาใช้เพื่อความสำเร็จ

ปัจจัยภายนอก หมายถึง หมายถึง ระบบลูกค้า ระบบการแข่งขัน ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมืองและกฎหมาย และระบบเทคโนโลยี

ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย หมายถึง สถานการณ์ทางการเมือง เสถียรภาพของรัฐบาล นโยบายด้านการส่งเสริมการลงทุน และนโยบายด้านการลงทุน

ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึง ความสำคัญต่อการดำเนินงานทางธุรกิจขององค์การอย่างสูง เช่น อัตราดอกเบี้ย ราคาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการ อัตราค่าจ้างพนักงาน ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค และพลังงาน

ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง การปรับตัวของลูกค้าตามกระแสค่านิยม สังคม การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่

ปัจจัยด้านเทคโนโลยี หมายถึง การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีด้านการผลิตและบริการ การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง
2. ทำให้ทราบความแตกต่างความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ด้านปัจจัยองค์การ และด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมองค์การ
3. ภาครัฐ หัวหน้าชุมชนและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนได้อย่างเหมาะสม

กรอบแนวคิดการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรอิสระเป็น 3 ตัวแปร ได้แก่

1.1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้แทนวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย

- 1.1.1 เพศ
- 1.1.2 อายุ
- 1.1.3 ระดับการศึกษา
- 1.1.4 อายุของกิจการ
- 1.1.5 เงินลงทุนของกิจการ
- 1.1.6 การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

- 1.2 ปัจจัยภายในองค์การ หมายถึง ปัจจัยด้านคน ปัจจัยด้านภาระงาน ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ประกอบด้วย

- 1.2.1 ปัจจัยด้านคน
- 1.2.2 ปัจจัยด้านภาระงาน
- 1.2.3 ปัจจัยด้านโครงสร้าง
- 1.2.4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

1.3 ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

1.3.1 ปัจจัยด้านการเมือง

1.3.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

1.3.3 ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม

1.3.4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

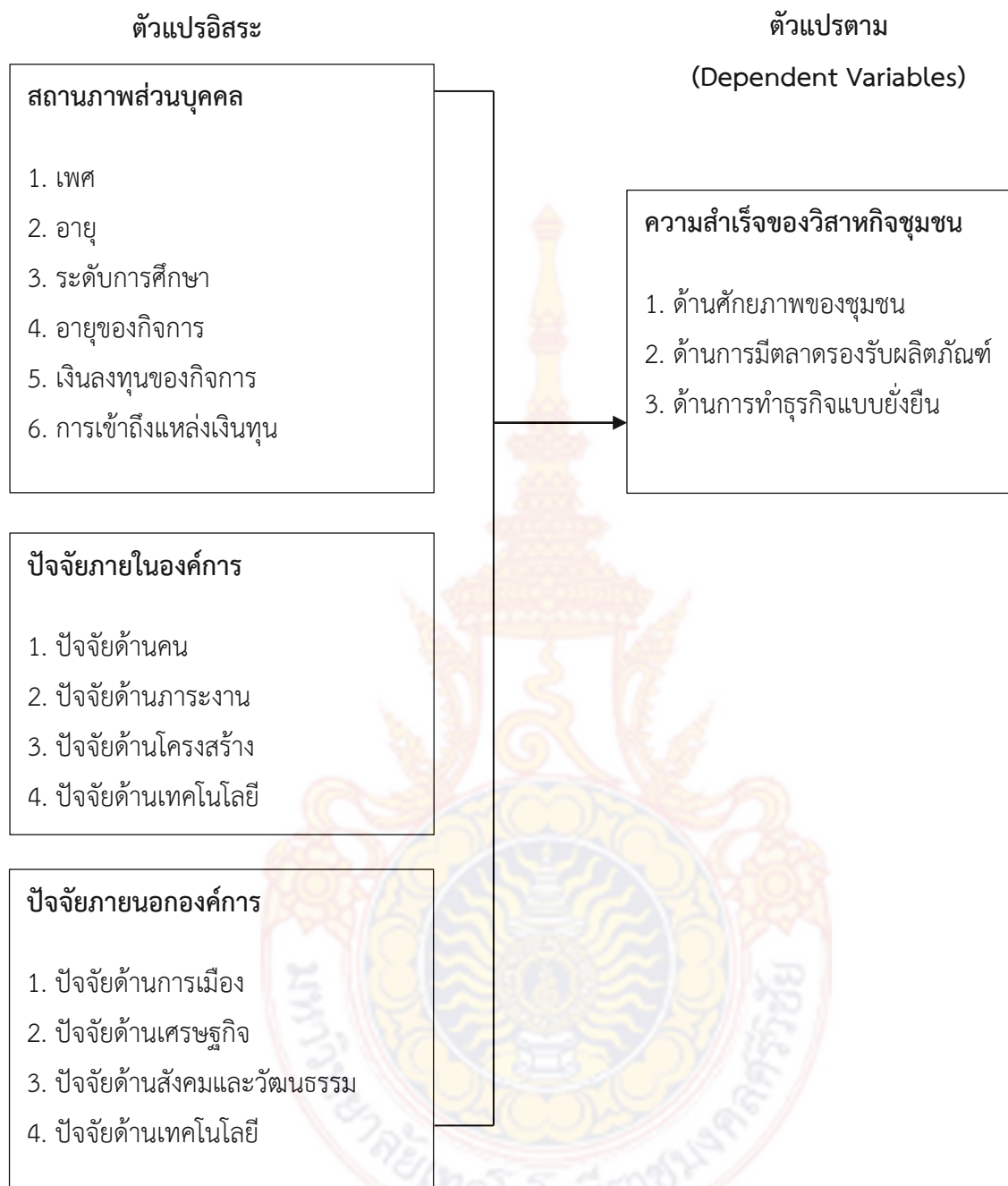
1.4 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ศักยภาพของชุมชน

2.2 การมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์

2.3 การทำธุรกิจแบบยั่งยืน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภายในองค์การ ปัจจัยภายนอกองค์การ ร่วมกันมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของ
วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง สภาพการจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงพหุวัฒนธรรมของธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดตรัง การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังเพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จ ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทบทวนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ศึกษา ในด้านแนวคิด ทฤษฎี หลักการต่าง ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน
2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยองค์การ
3. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมองค์การ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน
5. แนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน

ความหมายของวิสาหกิจชุมชน

วิสาหกิจชุมชน (Small and Micro Community Enterprise: SMCE) หมายถึง กิจการชุมชนเกี่ยวกับผลิตสินค้า การให้บริการหรืออื่นๆ ที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกัน และรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็คนติบุคคลในรูปแบบใด หรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้ และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชน และระหว่างชุมชน (กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน, 2562)

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 (2561) กล่าวว่า วิสาหกิจชุมชน หมายความว่า กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่นๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพันมีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็คนติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน

ความหมายของวิสาหกิจชุมชนกล่าวโดยสรุป คือ การประกอบการเพื่อจัดการ “ทุนของชุมชน” อย่างสร้างสรรค์เพื่อการพึ่งพาตนเองได้ “ทุนของชุมชน” ไม่ได้หมายถึงแต่เพียงเงิน แต่รวมถึงทรัพยากร ผลผลิต ความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคม ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ที่ร้อยรัดผู้คนให้อยู่ร่วมกันเป็นชุมชนเป็นพี่น้องไว้ใจกัน

องค์ประกอบที่สำคัญของวิสาหกิจชุมชน

1. ชุมชนเป็นเจ้าของและผู้ดำเนินการ
2. ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชน โดยใช้วัตถุดิบ ทรัพยากรทุน แรงงานในชุมชนหลัก
3. ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมของชุมชน
4. มีฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานภูมิปัญญาสากล
5. มีการดำเนินงานแบบบูรณาการ เชื่อมโยงกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ
6. มีกระบวนการเรียนรู้เป็นหัวใจ

เสรี พงศ์พิศ (2548) อธิบายว่าวิสาหกิจชุมชนที่พึงปรารถนาควรมี องค์ประกอบที่สำคัญ 7 ประการ ได้แก่

1. ชุมชนเป็นเจ้าของและเป็นผู้ดำเนินการเอง บุคคลภายนอกสามารถเข้ามามีส่วน ร่วมโดยการถือหุ้น ร่วมมือ และให้ความช่วยเหลือได้ แต่จะไม่ได้เป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ
2. ผลผลิตมาจากกระบวนการในชุมชน โดยเน้นการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้มากที่สุด และสามารถนำ วัตถุดิบบางส่วนมาจากภายนอกได้
3. ชุมชนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนเอง โดยไม่ลอกเลียนแบบหรือ แสวงหาสูตรสำเร็จ
4. มีภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นฐานทุนที่สำคัญ โดยปรับปรุงหรือประยุกต์ให้เข้ากับยุคสมัยผสมผสานกับ ความรู้ ภูมิปัญญาสากลหรือจากที่อื่น ๆ
5. ดำเนินการแบบบูรณาการ คือ ไม่ทำเพียงอย่างเดียวแต่มีการดำเนินหลาย ๆ กิจกรรมประสานผืน กกำลัง และเกื้อกูลกัน
6. การเรียนรู้เป็นหัวใจของกระบวนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ช่วยให้ชุมชนสามารถคิดวิเคราะห์ เพื่อหา แนวทางแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง
7. การพึ่งตนเองเป็นเป้าหมายอันดับแรกและสำคัญที่สุดของวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ การมุ่งอยู่รอดก่อนมุ่ง แสวงหากำไร เพื่อให้การดำเนินกิจการมีความมั่นคงแน่นอนในการพัฒนาธุรกิจสู่การเป็นวิสาหกิจขนาดกลางหรือ ขนาดย่อมต่อไป

2. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยภายในองค์การ

นักทฤษฎีหลายท่านได้กล่าวถึงปัจจัยองค์การที่จะนำพาองค์การให้ไปสู่ความสำเร็จได้ดังนี้ Kast and James (1973, อ้างถึงใน เสาวณี ตรีพุทธรัตน์, 2547) ได้แสดงทัศนะว่า ใน องค์การหนึ่ง ๆ มีความหลากหลาย แตกต่างกันไปตามลักษณะสภาพแวดล้อมขององค์การนั้นๆ แต่ สำหรับส่วนประกอบวงจรชีวิตในองค์การที่ เหมาะสมนั้นประกอบไปด้วยปัจจัยย่อย ๆ สี่ปัจจัยคือ

1. ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านโครงสร้างจะเป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ กฎระเบียบ ต่าง ๆ ความรับผิดชอบ รวมทั้งการใช้อำนาจหน้าที่ในองค์การ

2. ปัจจัยด้านมนุษยและวัฒนธรรม ซึ่งจะเป็นตัวริเริ่มเกี่ยวกับความคาดหวังในการทำงานอย่างไม่เป็นทางการรวมทั้งเป็นตัวกำหนดปทัสถานของวัฒนธรรมการทำงานภายในองค์การ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่

3. ปัจจัยด้านยุทธวิธี ปัจจัยด้านนี้จะมีสารสนเทศเป็นตัวนำไปสู่โอกาสและการแก้ปัญหา ต่าง ๆ ในองค์การทั้งในปัจจุบันและอนาคต

4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านนี้มุ่งเน้นไปที่กระบวนการในการทำงาน ซึ่งทั้งสี่ปัจจัยดังกล่าวจะต้องทำงานไปด้วยกันจึงจะสามารถทำให้ระบบการบริหารจัดการในองค์การประสบความสำเร็จ

Steer (1977, อ้างถึงใน เสาวณี ตรีพุทธรัตน์, 2547) ได้กล่าวถึงองค์การที่จะต้อง ประกอบด้วยปัจจัยหลักสองปัจจัย คือ ปัจจัยด้านโครงสร้าง (structure) และปัจจัยด้านเทคโนโลยี (technology) ทั้งสองปัจจัยนี้เป็นองค์ประกอบหลักที่จะทำให้องค์การดำเนินไปได้อย่างถูกต้องทิศทาง และบรรลุตามเป้าหมายขององค์การ

1. ปัจจัยด้านโครงสร้าง หมายถึง ความสัมพันธ์ของคนในองค์การที่ได้กำหนดไว้ตามสาย งานการบังคับบัญชาและบทบาทหน้าที่ ตลอดจนถึงขนาดขององค์การและขนาดของงาน โครงสร้าง จะมีองค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องต่างๆ เช่น การกระจายอำนาจ (decentralization) ความชำนาญเฉพาะทาง (specialization) ความเป็นทางการ (formalization) ช่วงการบังคับบัญชา (span of control) ขนาดขององค์การ (organization size) และขนาดของหน่วยงาน (work-unit size)

2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี นั้นหมายถึง เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนวิธีการที่องค์การนำมาใช้ในการดำเนินงานทั้งสองปัจจัยนี้สามารถส่งผลต่อความสำเร็จขององค์การหรือประสิทธิผลขององค์การได้

Owens (2001, อ้างถึงใน เสาวณี ตรีพุทธรัตน์, 2547) ปัจจัยภายในองค์การที่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้้องค์การบรรลุจุดมุ่งหมายของทั้งสังคมและขององค์การคือ

1. ปัจจัยด้านคน (Human) ภายในองค์การประกอบด้วยผู้บริหาร และ เจ้าหน้าที่ซึ่ง บุคลากรในองค์การจะต้องมีทักษะในการปฏิบัติงาน มีค่านิยมที่ดีต่อการทำงาน มีภาวะผู้นำ มีความ พึงพอใจกับระบบการได้รับรางวัล พึงพอใจกับระบบการบริหารงานบุคคลในองค์การ มีความตั้งใจการทำงานเป็นต้น

2. ปัจจัยด้านโครงสร้าง (Structure) ได้แก่อำนาจหน้าที่ในการบริหารการตัดสินใจการ ควบคุมการทำงาน การวางแผน การใช้กฎระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงานสายการบังคับบัญชา รวมถึงการติดต่อสื่อสาร เป็นต้น

3. ปัจจัยด้านภาระงาน (Tasks) ปัจจัยด้านภาระงานภายในองค์การ

4. ด้านเทคโนโลยี (Technology) หมายถึงสิ่งก่อสร้างวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำงาน

วรรณพานามสีฐาน (2555) ได้กล่าวว่าปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการประกับคุณภาพการศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประกอบด้วย

1. ปัจจัยด้านคน
2. ปัจจัยด้านภาระงาน
3. ปัจจัยด้านโครงสร้าง
4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยองค์การที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ทราบว่า การดำเนินงานขององค์การเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือประสบความสำเร็จได้นั้นควรจะต้องประกอบไปด้วยปัจจัยองค์การต่างๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านคน ปัจจัยด้านภาระงาน ปัจจัยด้านโครงสร้างและปัจจัยด้านเทคโนโลยี แนวคิดในการวิจัย โดยแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1. ปัจจัยด้านคน

French and Bell (1984, อ้างถึงใน เสาวณี ตรีพุทธรัตน์, 2547) กล่าวว่า ปัจจัยด้านคนประกอบด้วย องค์ประกอบด้านทักษะและความสามารถของสมาชิกในองค์การ ด้านลักษณะปรัชญาและภาวะความเป็นผู้นำของสมาชิกในองค์การ ด้านองค์ประกอบอย่างเป็นทางการขององค์การ เช่น การบริหาร งานบุคคล การให้รางวัล การประเมินผล การสื่อสาร และองค์ประกอบอย่างไม่เป็นทางการขององค์การ เช่น การมีปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ปรากฏใน โครงสร้างองค์การ พฤติกรรม การต่อต้านและการรวมกลุ่ม ทัศนคติ ปทัสถาน ความรู้สึก ค่านิยม และสถานภาพของสมาชิกในองค์การ เป็นต้น

Bartol and Other (1998, อ้างถึงใน เสาวณี ตรีพุทธรัตน์, 2547) ได้กล่าวถึงองค์การว่าในการจะเปลี่ยนแปลงองค์การจะต้องมององค์การทั้งระบบซึ่งปัจจัยด้านคน (People) ก็คือทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานใน องค์การความคาดหวังรวมถึงการรับรู้และพฤติกรรมในการทำงานของคน

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านคนมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย ทักษะในการปฏิบัติงาน การใช้ความรู้ความสามารถของตนเองในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน การแก้ไขปัญหา ความพึงพอใจในงาน และทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน

2. ปัจจัยด้านภาระงาน

French and Bell (1984, อ้างถึงใน เสาวณี ตรีพุทธรัตน์, 2547) ปัจจัยด้านภาระงานนี้ประกอบไปด้วย งานหรือกิจกรรมทั้งหมดที่องค์การต้องดำเนินการ ซึ่งปัจจัยด้านนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับปัจจัยด้านเทคโนโลยี เนื่องจากต้องมีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงเทคนิค วิธีการใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน

วรรณพานามสีฐาน (2555) กล่าวว่า ปัจจัยด้านภาระงานจึงประกอบด้วยภาระงานสอนกิจกรรมการเรียน การสอนการวิจัยและการบริการวิชาการหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่าปัจจัยด้านภาระงานมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ภาระงานหรือกิจกรรมทั้งหมดที่องค์กรต้องดำเนินการ การมอบหมายภาระหน้าที่และความรับผิดชอบรายบุคคล การส่งเสริมและพัฒนา และการประเมินผลการปฏิบัติงาน

3. ปัจจัยด้านโครงสร้าง

Steer (1977, อ้างถึงใน เสาวณี ตรีพุทธรัตน์, 2547) ปัจจัยด้านโครงสร้าง หมายถึงความสัมพันธ์ของคนในองค์กรที่ได้กำหนดไว้ตามสายงานการบังคับบัญชาและบทบาทหน้าที่ ตลอดจนถึงขนาดขององค์กรและขนาดของงาน โครงสร้างจะมีองค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องต่าง ๆ เช่น การกระจายอำนาจ ความชำนาญเฉพาะทาง ความเป็นทางการ ช่วงการบังคับบัญชา ขนาดขององค์กรและขนาดของหน่วยงาน

วรรณพา นามสีฐาน (2555) กล่าวว่า โครงสร้างองค์กรจะเป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ถูกระเบียบต่างๆ ความรับผิดชอบรวมทั้งการใช้อำนาจหน้าที่ที่กำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานการกระจายอำนาจการควบคุมการปฏิบัติงานการวางแผนการปฏิบัติงานการตัดสินใจการใช้อำนาจในการบริหารงานการใช้กฎระเบียบข้อบังคับในองค์กร การจัดโครงสร้างการบริหารงานสายการบังคับบัญชาการติดต่อสื่อสาร

สรุปว่าปัจจัยปัจจัยด้านโครงสร้าง มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย การกำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ การใช้อำนาจในการบริหารงาน การใช้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับในองค์กร

4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

วรรณพา นามสีฐาน (2555) กล่าวว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีประกอบด้วยเครื่องมือ เครื่องใช้และวิธีการต่างๆในการทำงานรวมถึงความรู้หรือวิทยาการสมัยใหม่ซึ่งองค์กรนำมาใช้เพื่อความสำเร็จขององค์กร และยังรวมถึงสภาพที่เอื้อต่อการเรียนการสอนได้แก่อาคารเรียนการจัดทำตารางสอนแผนการสอนหลักสูตรห้องปฏิบัติการห้องสมุดเอกสารประกอบการสอน วัสดุอุปกรณ์วัสดุอุปกรณ์การใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอนสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์

Steers (1991, อ้างถึงใน พัชรินทร์ ไต่ะบุรินทร์, 2548) กล่าวว่าเทคโนโลยีหมายถึงเครื่องมือหรือวิธีการ (mechanism) ซึ่งองค์กรใช้ในการแปรสภาพตัวป้อน (input) ออกไปเป็นผลผลิต (output) ซึ่งมีผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์กรเทคโนโลยีดังกล่าวมีหลายแบบรวมทั้งความแตกต่างในกระบวนการทางเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตความแตกต่างในวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ และความรู้ทางวิชาการที่ใช้ในกิจกรรมเพื่อเป้าหมายขององค์กร ส่วนความแตกต่างด้านเทคโนโลยีนี้สัมพันธ์กับโครงสร้างขององค์กรในการสร้างประสิทธิผล

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านเทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วยการปรับกระบวนการทำงาน วิธีการทำงาน และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการทำงาน รวมถึงความรู้หรือวิทยาการสมัยใหม่ ซึ่งองค์กรนำมาใช้เพื่อความสำเร็จขององค์กร

3. แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ

สภาพแวดล้อมภายนอกโดยทั่วไปเป็นสภาพแวดล้อมที่มีความสำคัญ แต่อาจไม่ใช่สิ่งแวดล้อมที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับองค์การโดยตรง แต่เป็นสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป มีตัวแบบในการพิจารณา คือ PEST Analysis ประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและ วัฒนธรรม และด้านเทคโนโลยี ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้ (เรวัตร์ ชาตรีวิศิษฐ์ และคณะ, 2553: 38)

1. ปัจจัยด้านการเมือง (Political Factors) ปัจจัยทางด้านการเมืององค์การจะต้องติดตามการดำเนินงานทางการเมือง เพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดกลยุทธ์เพราะปัจจัยเหล่านี้มีส่วนที่จะส่งผลกระทบต่อองค์การได้ทั้ง ทางบวกและทางลบ ขึ้นอยู่กับว่าผลกระทบดังกล่าวเป็นโอกาสหรืออุปสรรคต่อองค์การเช่นนโยบายและเสถียรภาพของรัฐบาลพัฒนาการทางการเมืองและนโยบายของรัฐที่มีผลต่ออุตสาหกรรม

2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจเป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญที่เป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นถึง การจัดสรรทรัพยากรทางการบริหาร และมีส่วนสำคัญต่อการดำเนินงานทางธุรกิจขององค์การอย่าง สูง เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย อัตราภาษี อัตราการว่างงาน ภาวะการจ้างงานและค่าแรงราคา น้ำมันดิบ เป็นต้น ประเด็นที่สำคัญที่สุดในการวิเคราะห์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจก็คือการวิเคราะห์เพื่อการพยากรณ์ภาวะเศรษฐกิจในอนาคต เพื่อที่องค์การจะสามารถวางแผนการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง

3. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social and Culture Factors) ปัจจัยทางด้านสังคมและวัฒนธรรมเป็นสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับลักษณะทาง สังคม มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตประจำวันและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการณ์ของผู้บริโภค ผู้บริหารจะต้องพิจารณาถึงปัจจัยเหล่านี้ โดยจะต้องพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ที่ เกิดขึ้นตลอดจนจะต้องพยายามมองหาโอกาสหรืออุปสรรคที่มีต่อการดำเนินงานทางธุรกิจขององค์การเพื่อนำมาใช้ประกอบในการพิจารณากำหนดกลยุทธ์ได้อย่างเหมาะสม เช่น โครงสร้างทางเพศ และ อายุ ระดับการศึกษาทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมและประเพณี ตลอดจน พฤติกรรมการณ์ผู้บริโภค เป็นต้น

วัฒนธรรม จะมองวัฒนธรรมตั้งแต่ในครอบครัวในองค์การสังคมและระดับประเทศ เช่น วัฒนธรรมเอเชีย วัฒนธรรมตะวันตก วัฒนธรรมที่เจริญมานาน วัฒนธรรมสมัยใหม่ เช่น วัฒนธรรมไทยให้ความสำคัญเคารพผู้หลักผู้ใหญ่ไปกลามาไหว

สังคม ดูสภาพแวดล้อมของสังคมว่าเป็นสังคมที่ไม่สร้างความวุ่นวาย เป็นสังคมที่ไม่สร้างความแตกแยก เข้าใจสิทธิส่วนบุคคล ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เป็นสังคมแห่งความสงบร่มเย็น ประชาชนก็อยากออกมาจับจ่ายใช้สอย ส่งผลทางบวกต่อสภาพแวดล้อมขององค์การ

4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technology Factors) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี การเข้ามาของเทคโนโลยีใหม่ๆ ย่อมส่งผลกระทบต่อ องค์การในแง่ของระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน เช่น การผลิตสินค้าหรือการ

ให้บริการมีการ เปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงาน กระบวนการผลิต การผลิตคิดค้นทางเทคโนโลยีต่างๆ เครื่องจักรกล ทางอุตสาหกรรม เครื่องจักรสมองกล และเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

สภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ

1. สภาพแวดล้อมทางการเมืองและกฎหมาย

องค์การธุรกิจจะต้องสนใจต่อกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของรัฐเพราะส่งผลต่อการบริหารงานการแข่งขันและการใช้ทรัพยากร การเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองและกฎหมายแต่ละครั้งส่งผลกระทบโดยตรงต่อกลยุทธ์ของบริษัท เช่น กฎหมายป้องกันการผูกขาด กฎหมายภาษีอากร กฎหมายการกีดกันแรงงานหรือการใช้แรงงานเด็กและสตรี การกีดกันทางการค้า และการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาเหล่านี้ กระทบต่อการบริหารงาน และผลกำไรของบริษัท ผู้บริหารกลยุทธ์ในยุคปัจจุบันจะต้องใช้เวลามากขึ้นในการพบกับบุคลากรในหน่วยงานของรัฐ ติดตามการประชุมและสัมมนาของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลฟังคำแถลงและนโยบายต่าง ๆ ของรัฐ ประชุม ปรึกษาหารือกับสมาคมธุรกิจอุตสาหกรรมและตัวแทนของรัฐบาล เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับกลยุทธ์และการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจให้เหมาะสมกับระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ของรัฐ

การเมือง สถานการณ์ทางการเมืองที่ไม่แน่นอนส่งผลต่อสภาพแวดล้อมที่เป็นลบต่อองค์การ เช่น การเมืองที่ไม่มั่นคงมีการคอร์รัปชันกันมาก การลงทุนจากต่างชาติก็ลดลง ถ้าการเมืองเอื้ออำนวย เช่น รัฐบาลสนับสนุนการท่องเที่ยวเต็มที่ มีความปลอดภัยสูง สภาพแวดล้อมขององค์การก็ดีขึ้น

2. สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ

หมายถึง ลักษณะและทิศทางของเศรษฐกิจที่ธุรกิจนั้นกำลังเผชิญอยู่ หรือกำลังจะเผชิญในอนาคต ลักษณะของเศรษฐกิจที่สำคัญคือ อัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อัตราเงินเฟ้อ การขาดดุลหรือเกินดุลทางการค้า งบประมาณขาดดุลหรือเกินดุลของรัฐบาล อัตราการออมของเอกชนและธุรกิจและผลผลิตรวมในประเทศ หากอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นจะทำให้การใช้สอยเพื่อการบริโภคของประชาชนเพิ่มขึ้นตาม ซึ่งสร้างโอกาสให้ธุรกิจขยายกิจการและมีกำไรมากขึ้น ในทางตรงกันข้าม หากอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจลดลงประชาชนลดการใช้สอยเพื่อการบริโภคลงตาม ส่งผลให้ธุรกิจแข่งขันกันมากขึ้น เพื่อขายสินค้าและนำไปสู่สงครามราคา

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ในภาวะที่เศรษฐกิจดีมีการซื้อขายคล่องตัว แต่ในภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำคนไม่มีงานทำ สินค้าขายไม่ได้ มีปัญหาอาชญากรรม เมื่อปัจจัยทางเศรษฐกิจมีผลทางบวกหรือทางลบกับองค์การ องค์การก็ต้องปรับตัวให้ยืดหยุ่นให้เข้ากับสภาพแวดล้อมนั้นๆ เช่น เมื่อเศรษฐกิจตกต่ำองค์การก็ไม่ลงทุนเพิ่ม ตัดงบประมาณ และต้องเป็นผู้นำของสินค้านั้น ๆ ให้ได้เพื่อจะได้ขายสินค้าได้นั่นเอง

3. สภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมและสังคม

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมส่งผลต่อสินค้าบริการตลาด และการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ทำให้ความต้องการในสินค้าและบริการแตกต่างกัน ความเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดก็คือ คนมีการศึกษาสูงขึ้น มีแนวโน้มที่จะแก้ปัญหาในท้องถิ่นของตนมากกว่าให้รัฐบาลเข้ามาแก้ปัญหา คนสนใจรักษาสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติมากขึ้น ชนกลุ่มน้อยมีอิทธิพลมากขึ้น หรือผู้หญิงเข้ามาสู่แรงงานเพิ่มขึ้น ตัวอย่างความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและสังคมที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อธุรกิจก็คือ ความรู้เรื่องสุขภาพดีมากขึ้น ทำให้คนระมัดระวังเรื่องสุขภาพมากขึ้นจึงส่งผลดีต่อธุรกิจที่ผลิตและขายเครื่องกีฬา อุปกรณ์การออกกำลังกาย อาหารจากธรรมชาติ อาหารที่มีไขมันและแคลอรีต่ำ เครื่องดื่มที่มีน้ำตาลน้อยหรือน้ำตาลเทียม แต่จะส่งผลเสียต่ออาหารประเภทเนื้อสัตว์และอุตสาหกรรมยาสูบ เป็นต้น

วัฒนธรรม จะมองวัฒนธรรมตั้งแต่ในครอบครัวในองค์การสังคมและระดับประเทศ เช่น วัฒนธรรมเอเชีย วัฒนธรรมตะวันตก วัฒนธรรมที่เจริญมานาน วัฒนธรรมสมัยใหม่ เช่น วัฒนธรรมไทยให้ความสำคัญเคารพผู้หลักผู้ใหญ่ไปลามาไหว

4. สภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี

การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีกระทบต่อสังคมมากมายในด้านธุรกิจสามารถทำให้สินค้าบางประเภทกลายเป็นสินค้าล้าสมัยทันที ขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดสิ่งประดิษฐ์ใหม่สินค้าใหม่บริการใหม่กระบวนการผลิตใหม่ และวัตถุดิบใหม่ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงทางด้าน เทคโนโลยีจึงเป็น ส่งสร้าางสรรค์และสิ่งทำลาย เป็นสิ่งสร้างสรรค์สำหรับองค์การธุรกิจที่รู้และนำไปใช้และเป็นสิ่งทำลายสำหรับองค์การธุรกิจที่ไม่สนใจ การค้นพบเทคโนโลยีใหม่ๆ บริษัทที่นำเอาเทคโนโลยีใหม่มาใช้ก่อนคนอื่นจะได้ส่วนแบ่งตลาดสูงและมีกำไรสูง การใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เป็นสิ่งที่ผู้บริหารองค์การต้องระมัดระวังว่าควรนำเทคโนโลยีใดมาใช้แทนเทคโนโลยีเก่า การมีเทคโนโลยีสูงอาจทำการเข้าสู่ธุรกิจง่ายและขณะเดียวกันหากใช้เทคโนโลยีที่สูงกว่าก็อาจป้องกันคู่แข่งเข้ามาแย่งตลาดก็ได้

ดังนั้นในการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อมิให้การดำเนินงานมีความเสี่ยง และทำให้ธุรกิจสามารถวิเคราะห์หาโอกาสหรืออุปสรรคต่างๆ ที่ธุรกิจต้องเผชิญ ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีและสำคัญต่อการเจริญเติบโตและความอยู่รอดขององค์การอย่างยั่งยืนในระยะยาว (เขมมารี รัชชชูชีพ, 2552:89)

ประโยชน์ของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์การ

1. ช่วยให้ผู้บริหารระดับสูงทราบถึงการดำเนินกลยุทธ์หลักขององค์การในปัจจุบันว่าสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมหรือไม่
2. ผู้บริหารได้ทราบถึงความเข้มข้นทางการแข่งขันในอุตสาหกรรมว่ารุนแรงเพียงใด

3. จะได้ทราบถึงทิศทางและแนวโน้มในอนาคตเพื่อประโยชน์ในการคาดการณ์ และวางแผนด้านกลยุทธ์ได้ถูกต้องอย่างมีหลักเกณฑ์
4. ประโยชน์ในการปรับกลยุทธ์การดำเนินงานขององค์การโดยการปรับหรือเปลี่ยนจุดด้อยให้เป็นจุดเด่นได้ทันกาล
5. เพื่อองค์การจะได้ทราบถึงโอกาสหรืออุปสรรคที่อาจเป็นภัยคุกคามต่อองค์การทั้งในปัจจุบันและอนาคต
6. เพื่อให้องค์การสามารถใช้สมรรถนะหลักขององค์การเพื่อฉกฉวยโอกาสหรือตัดทอนโอกาสที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

1. การพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

แนวคิดการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการพัฒนา ความหมายของศักยภาพชุมชน ความหมายของ วิสาหกิจชุมชน องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน และแนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน โดยการนำเสนอในที่นี้ผู้วิจัยนำเสนอเนื้อหาสาระเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเท่านั้น ดังนี้

1.1.1 ความหมายของการพัฒนา

วสันต์ กุเกียรติภูง (2546) ได้กล่าวว่า การพัฒนา คือ การขยายการทำให้เจริญเติบโต นอกจากนี้ยังมีนักเศรษฐศาสตร์บางคนได้ให้ความหมายของการพัฒนาว่าเป็นความสำเร็จทางเศรษฐศาสตร์โดยเน้นการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์ประชาชาติ

สุจิต นิमित (2545) กล่าวว่า การพัฒนา (Development) คือสิ่งที่มีผลกระทบต่อเราทุกคน ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ไม่ใช่สิ่งที่ปัจเจกชนแต่ละคนต้องการที่จะยกระดับตัวเองให้ดีขึ้นเพื่อตอบสนองความตื่นตัวในเรื่องของความมั่นคงของมนุษย์

จากความหมาย ดังกล่าว สามารถสรุปความหมายของการพัฒนาได้ว่าเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงของสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางที่ดีขึ้นอาจจะเปลี่ยนแปลงทีละเล็กละน้อย หรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมดในคราวเดียวกันก็ได้เป็นการเปลี่ยนแปลงในด้านคุณภาพ ด้านปริมาณ และสิ่งแวดล้อม โดยมีกระบวนการหรือขั้นตอนในการพัฒนาอย่างชัดเจน ซึ่งการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นนั้นต้ององอาศัยศักยภาพของกลุ่มโดยกลุ่มในที่นี้มีความหมายถึงชุมชนที่เป็นเจ้าของในพื้นที่ที่ต้องการการพัฒนาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นชุมชนของตนเอง ให้เกิดความก้าวหน้าและมีการพัฒนาในทิศทางที่ดีขึ้น

1.1.2 ศักยภาพของกลุ่ม

ศักยภาพของกลุ่ม (Potential) หมายถึงความสามารถแฝงที่มีอยู่ในคน หรือชุมชนที่ยังไม่ได้ถูกนำไปใช้ แต่ถ้ามีการกระตุ้นส่งเสริมจะทำให้เกิดการพัฒนาดังนั้นศักยภาพกลุ่ม หมายถึง ทุนชุมชน ซึ่งการให้ความหมายของทุนชุมชนนั้น ก็มีความหลากหลาย แตกต่างกันเช่นเดียวกับความหมายของคำว่าพัฒนาและมีความเชื่อมโยงต่อการสร้างการพัฒนาให้เกิดขึ้นในชุมชน ดังนี้คือ ทุนชุมชนทั้ง 4 ด้าน คือ ทุนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ทุนมนุษย์ ทุนทางสังคม และทุนการเงิน นับได้ว่าชุมชนทั้ง 4 ด้าน เป็นศักยภาพของกลุ่มมีแฝงอยู่ในคน หรือชุมชนอันนำไปสู่การพัฒนาที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น โดยแนวทางในการพัฒนาชุมชนแนวทางหนึ่งก็คือ การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนซึ่งการพัฒนาชุมชนจะเกิดขึ้นได้นั้นทุนชุมชนทั้ง 4 ต้องได้รับการส่งเสริมเพื่อเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

5. แนวคิดที่เกี่ยวกับความสำเร็จ

1. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

อันนา อ่อนมาก (2553 : 62 ; อ้างอิงจาก กรมพัฒนาชุมชน, 2546 : 3) ได้กล่าวถึงตัวชี้วัดความสำเร็จไว้ ดังนี้ ด้านศักยภาพชุมชน คือความสามารถ หรือชุมชนที่มีการเจริญเติบโตเป็นชุมชนที่มีประชาชนทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างระเบียบทางสังคมต่าง ๆ หลายด้าน ประชาชนตั้งเป้าหมายสำหรับการใช้ชีวิตร่วมกันเป็นหมู่่มาก และความสามารถที่จะร่วมกันดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายนั้น ๆ ได้ ซึ่งสามารถพิจารณาความสำเร็จด้านศักยภาพชุมชนได้ดังนี้

1. ศักยภาพโดยรวม มีความสามารถในการจัดการสินค้าชุมชน สามารถใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตสินค้าของคนในชุมชน คนในชุมชนมีประสบการณ์ในธุรกิจมากขึ้น
2. การรวมกลุ่ม มีการรวมกลุ่มพัฒนาขนาดของกลุ่มขยายเพิ่มจำนวนสมาชิกมากยิ่งขึ้น กลุ่มมีความสามัคคีระหว่างสมาชิก
3. ผู้นำทางธุรกิจ เกิดผู้นำทางธุรกิจอย่างไม่เป็นทางการมีการยอมรับในชุมชนให้เป็นตัวแทนหรือผู้นำทางธุรกิจ
4. ทรัพยากรท้องถิ่น มีการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการผลิต และเกิดความเป็นนิยมไทยรักในภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการมีตลาดรองรับในผลิตภัณฑ์ การพิจารณาความสำเร็จด้านผลิตภัณฑ์ การมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ได้ดังนี้ 1) ผลิตภัณฑ์ได้รับการยอมรับในชุมชน ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความเป็นเอกลักษณ์ของตัวผลิตภัณฑ์ 2) ผลิตภัณฑ์ได้รับการพัฒนาคุณภาพ เช่น การได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ รหัสแห่งไทย มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ฮาลาล ลิขสิทธิ์ทางปัญญา มาตรฐานสินค้าไทยพัฒนาชุมชน เป็นต้น 3) มีการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ เช่นการแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าสูงขึ้นมีการประกวดผลิตภัณฑ์เพื่อยกระดับสินค้า ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นจุดนำส่งเสริมการนิยมไทยเป็นจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ด้านการทำธุรกิจอย่างยั่งยืนซึ่งสามารถ

พิจารณาความสำเร็จด้านการทำธุรกิจอย่างยั่งยืนได้ดังนี้ 1) ชุมชนได้ร่วมกันจัดตั้งองค์การเพื่อทำธุรกิจ การตลาดได้ด้วยตนเอง 2) มีสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์เป็นของชุมชน 3) มีการบริหารจัดการโดยชุมชนที่ดี 4) เป็นความต้องการของตลาดอย่างแท้จริง 5) มีความเป็นเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ 6) มีความรู้สึกเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์ในตำบล 7) รายได้เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต และผู้ประกอบการ 8) ประชาชนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

สรุปศักยภาพของชุมชนจะทำให้ชุมชนสามารถดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ลดการอพยพย้ายถิ่นสู่เมือง การทำวิสาหกิจชุมชนเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ลดการอพยพย้ายถิ่นฐานสู่เมือง การทำวิสาหกิจชุมชนเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน รวมทั้งการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรที่เป็นพื้นฐานสำคัญของประเทศผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จมาใช้เป็นกรอบแนวทางในการทำวิจัย โดยนำหลักการดังกล่าวมาใช้เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

2. แนวคิด และปัจจัยแห่งความสำเร็จของ OVOP

แนวความคิด One Village One Product ของจังหวัดโอซิตะ ประเทศญี่ปุ่น (กรมการพัฒนาชุมชน 2545 : 20-25) เป็นแนวทางการพัฒนาชุมชนที่ให้คนที่อยู่ในชุมชนได้สร้างความคิด และทำด้วยตัวเอง สร้างสิ่งที่เป็นสัญลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่นของตนเอง นำของเดิมที่ดี และมีอยู่แล้วไปพัฒนาขัดเกลาให้ดียิ่งขึ้น มีการใช้ฐานข้อมูลของชุมชนให้เป็นประโยชน์ โดยอาศัยหลักในการดำเนินงาน 3 ประการ ได้แก่ 1) ภูมิปัญญาท้องถิ่นสากล 2) พึ่งตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ 3) การพัฒนาทรัพยากรบุคคล

จากหลักการทั้ง 3 ประการ ต้องมีการทำให้แนวความคิดดังกล่าวสามารถแพร่กระจายในชุมชนของตนเอง ส่งเสริมแนวคิดนี้อย่างถูกต้อง ให้ผู้นำชุมชนได้ทราบและเข้าใจ มีการจัดสัมมนาให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และข้าราชการของจังหวัด จนเกิดความเข้าใจและกระจายข้อมูลไปอย่างแพร่หลาย จนเกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่าง ๆ มีการเสนอข่าวผ่านสื่อจนเป็นที่ยอมรับ และเกิดการแข่งขันในการพัฒนาจนทำให้สินค้ามีการพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ โดยมีปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จในกระบวนการพัฒนา One Village One Product ของจังหวัดโอซิตะ 9 ประการ ได้แก่ 1) การมีผู้นำวิสัยทัศน์ และความตั้งใจทำงานอย่างจริงจัง 2) การมีหน่วยงานที่ให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องที่ต้องการอย่างพร้อมมูลจากการฝึกขั้นทักษะ 3) มีแหล่งข้อมูลเพื่อการประกอบการที่เข้าถึงได้ง่าย ตอบคำถามประชาชนได้ทุกเรื่อง 4) องค์กรสหกรณ์การเกษตรมีความเข้มแข็ง มีมาตรฐาน และมีบทบาทในแง่ของการช่วยเหลือทางเทคนิค ทั้งทางด้านการตลาด การขนส่งและเทคโนโลยี และที่สำคัญเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชุมชนอย่างแท้จริง 5) ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งทุนตามความเป็นไปได้ของโครงการที่ขอต่อรัฐบาลท้องถิ่นโดยไม่เหลื่อมล้ำระหว่างคนจนและรวย ทุกคนมีสิทธิ์ขอทุนได้เท่าเทียมกัน โดยรัฐพิจารณาจากความเป็นไปได้ของโครงการทำให้โครงการที่เกิดขึ้นประสบความสำเร็จสูง มีการสร้างงานที่เป็นธรรมชาติ เนื่องจากหากธุรกิจเกิด และประสบความสำเร็จ การจ้างงานก็จะเกิดตามมา และยังเอื้อต่อการเกิดธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องกันเป็น

ทอด ๆ 6) ระบบสังคมที่เอื้อต่อการทำงานเป็นกลุ่มขนาดใหญ่ สมาชิกของกลุ่มโครงการมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันดี ไม่แบ่งเขาแบ่งเรา 7) ประชาชนมีคุณภาพ ช่างคิดช่างทำ คิดแล้วทำ ทำแล้วคิดตลอดเวลา มีความขยันเป็นพื้นฐาน อดทน ไม่ย่อท้อ 8) รัฐบาลระดับท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ เช่น รู้จักการเรียนรู้ร่วมกันกับประชาชนโดยมีการทำงานในระบบ PAR (participatory Action Research) มีการสื่อสารถึงกันตลอดเวลา และมีความใกล้ชิดกับประชาชน คิดถึงผลประโยชน์ของประชาชนเสมอ การลงมือทำกิจกรรมขนาดใหญ่จะมีการพบ พูดคุยกับประชาชนเป็น เวลานาน ๆ ก่อนเสมอ ซึ่งผู้นำชุมชนเรียกว่า การถกเถียง 100 วัน (100 Days Discussion) โดยจะมีผู้เกี่ยวข้อง จากส่วนต่าง ๆ ของชุมชนมาร่วมกันทั้งภาครัฐ เอกชน และธุรกิจ 9) ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องในกิจกรรม One Village One Product เข้าใจแนวคิดของหลักการ Symbiosis เป็นอย่างดี ซึ่งทุกส่วนเชื่อว่าหากทุกคนร่วมมือกัน ประโยชน์ที่ได้ก็จะได้รับกันอย่างทั่วถึงและมีความยั่งยืน

สรุปการที่องค์การจะประสบความสำเร็จนั้นมีปัจจัยและองค์ประกอบหลายประการ ทั้งผู้บริหารต้อง ทำให้บุคลากรของตนเกิดความรักภักดีต่อองค์การอันจะนำไปสู่ความพยายามทุ่มเทเต็มใจและเต็มที่ที่จะปฏิบัติงาน โดยองค์การต้องไม่ละเลยถึงความต้องการขั้นพื้นฐานรวมถึงเปิดโอกาสให้บุคลากรพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้นไม่ว่าจะ โดยการส่งไปอบรมดูงานฝึกอาชีพพิเศษรวมถึงส่งไปศึกษาต่อเพื่อให้เขามีโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน และ บุคลากรต้องเป็นตัวขับเคลื่อนเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามทิศทางที่องค์การกำหนดไว้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและพร้อมที่จะทุ่มเทให้กับการทำงาน เพื่อความสำเร็จขององค์การ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ชนพงษ์ อารมณ์พิศาล (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน การศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อต้องการหาข้อมูลเชิงประจักษ์โดยให้สะท้อนสภาพความเป็นจริง และความเป็นไปได้ของ วิสาหกิจชุมชน รวมถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดประสิทธิผลต่อการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน โดยการวิจัย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการและประสิทธิผลของการบริหารจัดการ วิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย 2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารจัดการที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผล ของการจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย 3. เพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิง ปฏิบัติการในการส่งเสริมการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัย เชิงปริมาณเป็นหลักเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างคือสมาชิกวิสาหกิจชุมชน จำนวน 390 คน ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนาและสถิติอนุมานใช้แบบจำลองสมการโครงสร้างทดสอบ สมมติฐานเสริมด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการศึกษาพบว่า วิสาหกิจชุมชนในปัจจุบันสามารถพึ่งพาตนเองได้จะเห็นได้จากการเพิ่มขึ้นของ วิสาหกิจอย่างต่อเนื่อง มีการปรับตัว มีความหลากหลายของสินค้า โดยภาครัฐเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนและ

ส่งเสริมความเข้มแข็งสามารถสร้างเป็นเครือข่ายในชุมชนได้ การวิเคราะห์ปัจจัยสนับสนุนจากภาครัฐ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น และด้านการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมพบว่าทุกปัจจัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนแบบจำลองสมการโครงสร้างของประสิทธิผลของการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทยที่ได้พัฒนาขึ้นจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมีความกลมกลืนกันข้อมูลเชิงประจักษ์พิจารณาได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง $GFI=0.966$, $AGFI=0.996$, $CFI=0.996$, $NFI=0.976$ และ $RMSEA=0.023$ ซึ่งเป็นค่าผ่านตามเกณฑ์ทุกค่าแสดงว่ายอมรับสมมติฐานโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตัวแปรอิสระทุกตัวร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารจัดการได้ร้อยละ 55

ชญาภัทร์ กี่อาริโอ (2557) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการประเมินศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับรางวัลวิสาหกิจชุมชนดีเด่นระดับประเทศและระดับจังหวัดภาคกลาง เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลางและเพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลางประกอบด้วย 5 ปัจจัยหลัก ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำ 2) ความรู้ ความเชี่ยวชาญและการพัฒนาตนเอง 3) การจัดทำแผนวิสาหกิจชุมชน 4) การสื่อสารและการประสานงาน และ 5) คุณธรรม จริยธรรม โดยมี 23 ปัจจัยย่อย ได้แก่ (1) การควบคุมตนเอง (2) ความเชื่อมั่นในตนเอง (3) การตัดสินใจ (4) การมอบหมายงาน (5) การสร้างแรงจูงใจ (6) กฎระเบียบข้อบังคับวิสาหกิจชุมชน (7) การเงิน/การบัญชี (8) การบริหารการตลาด (9) การจัดการสินค้า (10) การเรียนรู้ตลอดชีวิต (11) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (12) การถ่ายทอดความรู้ (13) การกำหนดทิศทางและเป้าหมาย (14) การวางแผนการดำเนินงาน (15) การมีส่วนร่วมของสมาชิก (16) การประเมินผลและการติดตาม (17) การจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (18) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร (19) การติดต่อประสานงานภายในและภายนอก (20) การสร้างเครือข่าย (21) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (22) ความรับผิดชอบต่อชุมชน และ (23) จริยธรรมผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนตามลำดับผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลางพบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ

ทักษญา สง่าโยธิน (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนรูปแบบต่าง ๆ ทั้งวิสาหกิจชุมชนในประเทศ และวิสาหกิจชุมชนต่างประเทศ จากการสังเคราะห์ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม ทั้งหมด 16 แห่ง พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ค้นพบเรียงตามระดับปัจจัยแห่งความสำเร็จที่พบมากที่สุดไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ 2) ความสามัคคีในกลุ่ม การมีส่วนร่วม และความผูกพัน 3) ระบบการ

บริหารจัดการที่ดี 4) เงินทุน 5) การสนับสนุนจากภาครัฐ 6) ทักษะ ความสามารถในการผลิต รวมถึงนวัตกรรม การผลิตและการพัฒนา 7) การสนับสนุนจากภายนอกที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน (การสร้างเครือข่าย) 8) ผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถ 9) การมีตลาดรองรับที่แน่นอน 10) การทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และความโปร่งใส 11) ระบบการสื่อสาร 12) ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ สวยงาม ตรงความต้องการของผู้บริโภค 13) ความพร้อมของอุปกรณ์และเครื่องมือ 14) การใช้ทรัพยากร และภูมิปัญญาท้องถิ่น 15) การปฏิบัติทางกฎและข้อบังคับทางสิ่งแวดล้อม

วิมลสิริ กุ๊กขุนทด และณัฐชนน มาพิจารณ์ อิศราพร กล่อมกล้า่นุ่น และณัฐพล บ้านไร่ (2563) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการ ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตและพัฒนารูปการแปรรูปกล้วยตำบละระหาน อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชรให้ประสบความสำเร็จ จนเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน โดยรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลหลักรวม จำนวน 8 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการเชิงพรรณนา วิเคราะห์เนื้อหา และนำมาสรุปข้อมูลจากการศึกษาพบว่า วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตและพัฒนารูปการแปรรูปกล้วย ตำบละระหาน อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร มีการดำเนินงานที่เป็นระบบมีการจัดตั้งศูนย์กลางการผลิตเพื่อควบคุม ตรวจสอบและรับประกันคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ผู้นำกลุ่มและสมาชิกมีความรับผิดชอบและมีความเสียสละที่จะทำงานเพื่อส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทนสมาชิกในกลุ่มมีทักษะและความชำนาญในการทำงานเป็นอย่างดีอีกทั้งสมาชิกในกลุ่มมีอุดมการณ์และทัศนคติไปในทิศทางเดียวกัน จึงทำให้การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตและพัฒนารูปการแปรรูปกล้วยตำบละระหาน เกิดความเข้มแข็งจนสามารถพึ่งตนเองได้

งานวิจัยต่างประเทศ

Kotas (2015) ได้ศึกษา เรื่อง Key success factors for social services organizations in Poland พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จ มีดังนี้ 1) สมาชิกมีภาวะผู้นำโดยจะต้องมีความเสียสละ มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี 2) การทำงานเป็นทีม โดยทุกคนในกลุ่มจะต้องร่วมมือกันในการทำงานด้วยความเต็มใจ เห็นประโยชน์ส่วนรวมจึงจะทำให้ประสบความสำเร็จได้ 3) ความผูกพันของพนักงานในองค์กร เมื่อมีแรงจูงใจในการทำงาน ย่อมมีความสุขในการทำงาน ส่งผลให้เกิดความผูกพันขึ้น 4) การบริหารจัดการ โดยมีแผนปฏิบัติการตามกิจกรรมที่ทำ มีการรายงานผลที่เกิดขึ้นให้สมาชิกได้รับทราบและมีความยืดหยุ่นในการจัดการ 5) การมีส่วนร่วม คือการมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติ การจัดสรรผลประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งการติดตามประเมินผลในการปฏิบัติ 6) ความสามารถในการสื่อสาร โดยจะต้องมีการพูดคุยกันถึงการดำเนินงานและปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาและวางแผนการดำเนินงาน 7) ทุน จะต้องมีการจัดหาทรัพยากรทางการเงินและนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ 8) อุปกรณ์การผลิต ต้องมีจำนวนที่เพียงพอ และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

Frey et al. (2011) ศึกษาเรื่อง Community enterprises: An institutional innovation พบว่า การวิจัยการจัดการได้มุ่งเน้นในทฤษฎีของ บริษัท การศึกษาองค์กรที่แสวงหาผลกำไรที่ผลิตทรัพยากรของเอกชนขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจของการส่งเสริมจากภาครัฐใน ส่วนกลางและภายในขอบเขตที่ได้กำหนดเรียกวินิจชุมชน ปัจจุบันมีการพัฒนาและขยายไปไกลอย่างแข็งแกร่งตามความสัมพันธ์ส่วนบุคคลและมีลักษณะการผลิตของทรัพยากรที่ได้รับการจัดสรรให้ เป็นตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดของวิสาหกิจชุมชน มีการกำหนดหลักการภายใต้แนวคิดในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเช่นทฤษฎีองค์กร เศรษฐศาสตร์ นวัตกรรม และองค์การอุตสาหกรรม

Armstrong (2012) ศึกษาเรื่อง An analysis of the conditions for success of community based tourism enterprises พบว่า ปัจจัยในการประสบความสำเร็จของผู้ประกอบการท่องเที่ยวชุมชน (CBTEs) วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยว (CBT) ที่มีการบริหารโดยบุคคลหรือเป็นธุรกิจการท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยชุมชน มีผลดีต่อชุมชนในด้านของการเพิ่มโอกาสของคนในชุมชน และเพิ่มประสิทธิภาพของเศรษฐกิจชุมชนและลดความยากจน แต่หลักการดังกล่าวก็มักไม่ตรงกับความเป็นจริงเสมอไป จากสถานการณ์ที่มีความเสี่ยง สิ่งสำคัญที่จะต้องระบุและใช้เงื่อนไขเพื่อให้ประสบความสำเร็จ จากการทบทวนการศึกษาต่างๆ พบว่าปัจจัยความสำเร็จของ CBTEs ประกอบด้วย 8 ประการด้วยกัน คือ 1) การมีส่วนร่วมกับภาคเอกชน 2) ชุมชนเป็นเจ้าของที่มีความเข้มแข็ง 3) ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง 4) ความเป็นเจ้าของ และการบริหารจัดการเอง 5) การควบคุมการวางแผนสำหรับศักยภาพในเชิงพาณิชย์ 6) การตระหนักถึงความต้องการผลิตภัณฑ์เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ 7) เส้นผ่าของสินค้าและบริการ 8) สินค้าที่มีคุณภาพขึ้นอยู่กับสินทรัพย์ของชุมชน การบริหารทางการเงินโปร่งใสการสนับสนุนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบและการประเมินผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังเพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ข้อมูล ณ วันที่ 12 พฤษภาคม 2562 มีจำนวนทั้งสิ้น 11,556 คน (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2562)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง โดยพิจารณาจากสูตรของ Taro Yamane (1973) กำหนดให้มีความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกิน 5%

คำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีของ Yamane ได้จำนวน 387 ราย หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	คือ	ขนาดตัวอย่าง
	N	คือ	ขนาดประชากร
	e	คือ	ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณสัดส่วนประชากรด้วยค่าสัดส่วน

ตัวอย่าง

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad & \frac{11,556}{1 + 11,556 (0.05)^2} \\ & = 387 \text{ ราย} \end{aligned}$$

จากการแทนค่าในสูตรดังกล่าวข้างต้น การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากค่าความคลาดเคลื่อน 5% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลและนำมาใช้เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน 387 คน ผู้วิจัยทำการ

เลือกตัวอย่างโดยวิธีโควตา ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้เมื่อนำไปเทียบกับร้อยละของประชากรในแต่ละอำเภอ โดยนำประชากรแต่ละอำเภอคูณด้วย 387หารด้วย 11,556 คน และในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) จะทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำแหน่งผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจังหวัดตรัง โดยจำแนกสัดส่วนตามอำเภอ

ที่ตั้งของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. อำเภอเมืองตรัง	1573	53
2. อำเภอกันตรัง	579	19
3. อำเภอห้วยยอด	958	32
4. อำเภอปะเหลียน	809	27
5. อำเภอสิเกา	1260	42
6. อำเภอย่านตาขาว	710	25
7. อำเภอวังวิเศษ	1068	35
8. อำเภอนาโยง	3150	104
9. อำเภอรัษฎา	938	33
10. อำเภอหาดสำราญ	511	17
รวม	11,556	387

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังเพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จ ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์กรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ของการวิจัย ที่ได้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. จากการศึกษาข้างต้นได้นำมาสร้างแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดของงานวิจัยซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน
3. นำแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC)

4. หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามฉบับร่างที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วคำนวณหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการหาความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha Coefficient)

6. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ ได้แก่ คำถามเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุของกิจการ เงินลงทุนของกิจการ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยภายในองค์กรที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ตัวแปรในการศึกษาได้แก่ ปัจจัยด้านคน ปัจจัยด้านภาระงาน ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกองค์กรที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ตัวแปรในการศึกษาได้แก่ ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ประกอบด้วย ศักยภาพของชุมชน การมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ การทำธุรกิจแบบยั่งยืน

โดยแบบสอบถามในส่วนที่ 2 ส่วนที่ 3 และส่วนที่ 4 จะเป็นแบบเลือกตอบและเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามแนวของ Likert ซึ่งแต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือกตามลำดับความสำคัญ 5 ระดับ โดยกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินค่า ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ค่าประเมิน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามดังกล่าว จะใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับชั้นโดยใช้สูตรคำนวณหาช่วงกว้างของชั้น ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541:25)

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น (Interval)} &= \frac{\text{พิสัย (Rang)}}{\text{จำนวนชั้น (Class)}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

ดังนั้น จึงสามารถกำหนดเกณฑ์เฉลี่ยของปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	ส่งผลต่อการพัฒนามากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	ส่งผลต่อการพัฒนา
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	ส่งผลต่อการพัฒนาปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	ส่งผลต่อการพัฒนาน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	ส่งผลต่อการพัฒนาน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิด ทฤษฎี และรายงานผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังเพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จ
2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง โดยอาศัยเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นและจำนวนข้อคำถามในแต่ละประเด็น จากนั้นจึงสร้างคำถามตามกรอบประเด็นที่กำหนดให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวัด เกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ปัจจัยองค์การและปัจจัยสภาพแวดล้อมองค์การที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังเพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จ
3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษา รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา

5. คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ประสพชัย พสุนนท์, 2555: 226) เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีคุณภาพ พร้อมจัดพิมพ์

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยจำนวน 30 คนแล้วนำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) โดยด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในองค์กรมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.796 ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.864 และความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.855

7. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องและตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บตัวอย่างจากผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง จำนวน 387 ราย เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง
2. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาให้การตอบข้อคำถามสมบูรณ์ทุกฉบับ
3. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสและบันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุของกิจการ เงินลงทุนของกิจการ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อสรุป และอธิบายลักษณะของตัวแปร

2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต \bar{X} และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลความหมายโดยใช้วิธีนำค่าเฉลี่ยในแต่ละระดับมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายตามแนวคิดของ Best W. John. (1997)

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ใช้สถิติถดถอยแบบพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ใช้พยากรณ์ตัวแปรหนึ่งตัว ซึ่งเป็นผลจาก

ตัวแปรอิสระตั้งแต่สองตัวขึ้นไปโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณแบบ Stepwise Method เพื่อต้องการทราบถึงการทำนายตัวแปรอิสระใดบ้างที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม

การกำหนดสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ คือ มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

\bar{x}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่าง
p-value	หมายถึง	ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ
R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
R ² adj	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เมื่อปรับแล้ว
b	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
a	หมายถึง	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์
Beta	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
SEb	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ b
*	หมายถึง	มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	หมายถึง	มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	หมายถึง	มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังเพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิจัยดังนี้

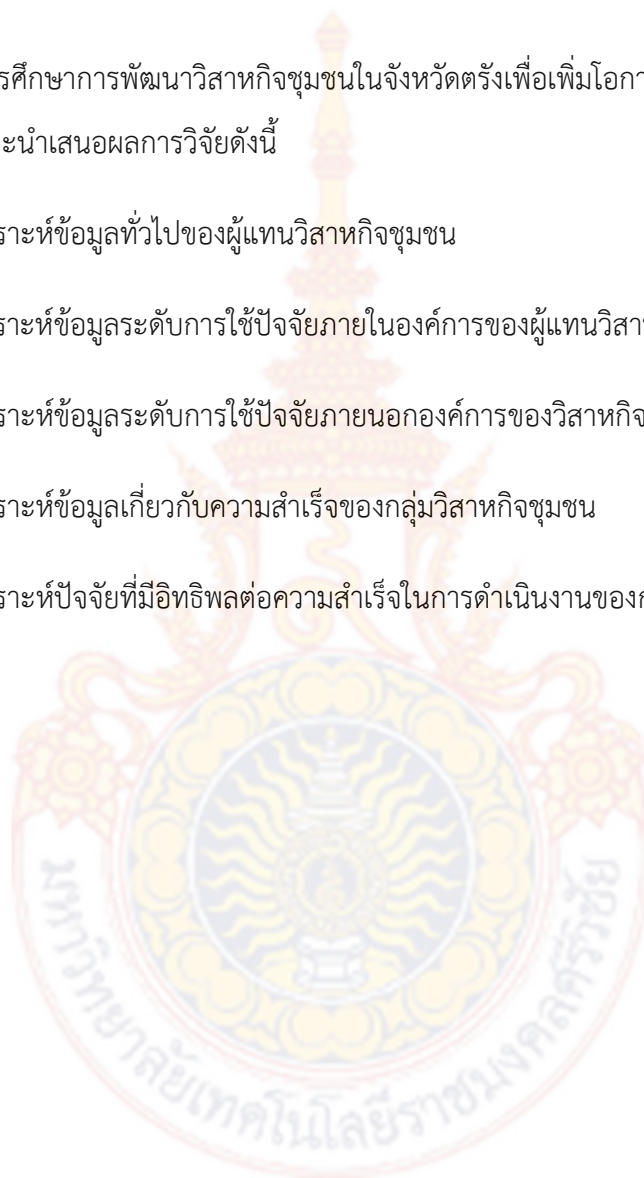
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้แทนวิสาหกิจชุมชน

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์กรของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์กรของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้แทนวิสาหกิจชุมชน

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	180	46.5
หญิง	207	53.5
รวม	387	100
อายุ		
20 – 29 ปี	50	12.9
30 – 39 ปี	53	13.7
40 – 49 ปี	40	10.3
50 – 60 ปี	225	58.1
61 ปีขึ้นไป	19	4.9
รวม	387	100
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	219	56.6
มัธยมศึกษา	166	42.9
ปริญญาตรี	2	.5
รวม	387	100
อายุของกิจการ		
1 ปี	310	80.1
2 ปี	12	3.1
3 ปี	5	1.3
4 ปี	49	12.7
5 ปี	11	2.8
รวม	387	100

ตารางที่ 2 (ต่อ)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เงินลงทุนของกิจการ		
15,000 บาท	8	2.1
20,000 บาท	5	1.3
30,000 บาท	6	1.6
36,500 บาท	54	14.0
40,000 บาท	11	2.8
50,000 บาท	34	8.8
60,000 บาท	239	61.8
100,000 บาท	30	7.8
รวม	387	100
การเข้าถึงแหล่งเงินทุน		
ใช้เงินทุนส่วนตัว	26	6.7
ร่วมทุนกับเพื่อน	96	24.8
กู้ยืมจากสถาบันการเงิน	2	.5
ภาครัฐสนับสนุน	263	68
รวม	387	100

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นถึงปัจจัยส่วนบุคคลของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 387 คน ดังนี้

เพศ ของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยมีจำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 ส่วนเพศหญิงมีจำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 46.5

อายุ ของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่อายุ 50-60 ปี จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 58.1 รองลงมาคืออายุ 30-39 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7 และอายุ 20-29 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 ส่วนอายุ 61 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9

ระดับการศึกษา ของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 56.6 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 และระดับปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

อายุของกิจการ ของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีอายุ 1 ปี จำนวน 310 คน คิดเป็นร้อยละ 80.1 รองลงมา 4 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.7 และ 2 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.1 ส่วนอายุ 3 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3

เงินลงทุนของกิจการ ของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีเงินลงทุนจำนวน 60,000 บาท จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 61.8 รองลงมาจำนวน 36,500 บาท จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14 และจำนวน 50,000 บาท จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 ส่วนจำนวน 20,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3

การเข้าถึงแหล่งเงินทุน ของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยภาครัฐเข้ามาสนับสนุน จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 68 รองลงมาร่วมทุนกับเพื่อน จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 และใช้เงินทุนส่วนตัว จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 ส่วนกู้ยืมจากสถาบันการเงิน มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์กรของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์กรโดยรวมและรายด้านของผู้แทน
วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

(n=387)

ปัจจัยภายในองค์กร	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้
1. ปัจจัยด้านคน	4.14	.29	มาก
2. ปัจจัยด้านภาระงาน	4.14	.44	มาก
3. ปัจจัยด้านโครงสร้าง	4.11	.37	มาก
4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี	4.12	.33	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมปัจจัยภายในองค์กร	4.14	.29	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์กรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือปัจจัยด้านคน และปัจจัยด้านภาระงาน ($\bar{X}=4.14$) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($\bar{X}=4.12$) และปัจจัยด้านโครงสร้างมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=4.11$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์กรด้านคนของผู้แทนวิสาหกิจ
ชุมชนในจังหวัดตรัง

(n=387)

ปัจจัยภายในองค์กรด้านคน	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้
1. พนักงานมีทักษะในการปฏิบัติงาน	4.21	.59	มาก
2. พนักงานใช้ความรู้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ ในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	4.24	.64	มาก
3. พนักงานมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ตามที่ได้รับมอบหมาย	4.09	.63	มาก
4. พนักงานสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการ ปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง	4.17	.73	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n=387)

ปัจจัยภายในองค์การด้านคน	\bar{x}	S.D.	ระดับการใช้
5.พนักงานมีความพึงพอใจในการทำงานตามหน้าที่	4.03	.74	มาก
6.พนักงานมีทัศนคติที่ดีในการทำงานเพื่อองค์การ	4.13	.71	มาก
ค่าเฉลี่ยปัจจัยภายในองค์การด้านคน	4.14	.29	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์การด้านคนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือพนักงานใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x}=4.24$) รองลงมาคือพนักงานมีทักษะในการ ($\bar{x}=4.21$) พนักงานสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง ($\bar{x}=4.17$) พนักงานมีทัศนคติที่ดีในการทำงานเพื่อองค์การ ($\bar{x}=4.13$) พนักงานมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{x}=4.09$) และพนักงานมีความพึงพอใจในการทำงานตามหน้าที่ ($\bar{x}=4.03$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์การด้านภาระงานของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

(n=387)

ปัจจัยภายในองค์การด้านภาระงาน	\bar{x}	S.D.	ระดับการใช้
1.กลุ่มมีการมอบหมายภาระหน้าที่ให้แก่พนักงานตามความรู้ความสามารถ และความถนัด	4.21	.61	มาก
2.กลุ่มมีการมอบหมายความรับผิดชอบนอกเหนือจากภาระหน้าที่หลักแก่พนักงานอย่างเหมาะสม	4.09	.62	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n=387)

ปัจจัยภายในองค์การด้านภาระงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้
3.กลุ่มมีการส่งเสริมให้พนักงานได้พัฒนาตนเอง อย่างสม่ำเสมอ	3.96	.49	มาก
4.กลุ่มมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ	4.20	.58	มาก
ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านภาระงาน	4.14	.29	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์การด้านภาระงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือกลุ่มมีการมอบหมายภาระหน้าที่ให้แก่พนักงาน ตามความรู้ความสามารถ และความถนัด ($\bar{X}=4.21$) รองลงมาคือกลุ่มมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ($\bar{X}=4.20$) กลุ่มมีการมอบหมายความรับผิดชอบ นอกเหนือจากภาระหน้าที่หลักแก่พนักงานอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.09$) และกลุ่มมีการส่งเสริมให้พนักงานได้พัฒนาตนเอง อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=3.96$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์การด้านโครงสร้างของผู้แทน
วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

(n=387)

ปัจจัยภายในองค์การด้านโครงสร้าง	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้
1. กลุ่มมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ของแต่ละบุคคลอย่างชัดเจน	4.17	.58	มาก
2. กลุ่มมีการกระจายอำนาจให้แก่พนักงานตาม ระดับต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	4.08	.66	มาก
3. พนักงานใช้ความรู้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ ในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	4.01	.64	มาก
4. กลุ่มมีการมอบหมายให้พนักงานสามารถตัดสินใจ ในการปฏิบัติงาน	4.07	.72	มาก
5. ผู้นำกลุ่มมีการใช้อำนาจในการ บริหารงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม	4.19	.67	มาก
6. สมาชิกมีการปฏิบัติงานในหน้าที่โดยใช้กฎ ระเบียบ และข้อบังคับในองค์การอย่างชัดเจนและ เป็นระบบ	4.16	.64	มาก
ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านโครงสร้าง	4.11	.37	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์การด้านโครงสร้างอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X}=4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือผู้นำกลุ่มมีการใช้อำนาจในการ บริหารงาน
ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ($\bar{X}=4.19$) รองลงมาคือกลุ่มมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
ของแต่ละบุคคลอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.17$) สมาชิกมีการปฏิบัติงานในหน้าที่โดยใช้กฎ ระเบียบ และข้อบังคับใน
องค์การอย่างชัดเจนและ เป็นระบบ ($\bar{X}=4.16$) กลุ่มมีการกระจายอำนาจให้แก่พนักงานตามระดับต่างๆ ได้อย่าง
เหมาะสม ($\bar{X}=4.08$) กลุ่มมีการมอบหมายให้พนักงานสามารถตัดสินใจในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.07$) และพนักงาน
ใช้ความรู้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}=4.01$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์การด้านเทคโนโลยีของผู้แทน
วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

(n=387)

ปัจจัยภายในองค์การด้านเทคโนโลยี	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้
1. กลุ่มมีการประชาสัมพันธ์สินค้า หรือบริการผ่าน โซเชียลเน็ตเวิร์คต่าง ๆ	4.13	.57	มาก
2. กลุ่มมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิต สินค้า หรือบริการ	4.22	.65	มาก
3. กลุ่มมีการนำเทคโนโลยีและเครื่องมือสมัยใหม่ มา ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน	4.14	.63	มาก
4. กลุ่มได้นำระบบการบริหารคุณภาพเข้ามาใช้ ใน กระบวนการผลิต	4.31	.69	มาก
ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านเทคโนโลยี	4.12	.33	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์การด้านเทคโนโลยีอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X}=4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือกลุ่มได้นำระบบการบริหารคุณภาพเข้ามา
ใช้ ในกระบวนการผลิต ($\bar{X}=4.31$) รองลงมาคือกลุ่มมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิต สินค้า หรือบริการ
($\bar{X}=4.22$) กลุ่มมีการนำเทคโนโลยีและเครื่องมือสมัยใหม่ มาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน ($\bar{X}=4.14$)
กลุ่มมีการกระจายอำนาจให้แก่พนักงานตามระดับต่างๆ ได้ และกลุ่มมีการประชาสัมพันธ์สินค้า หรือบริการผ่าน
โซเชียลเน็ตเวิร์คต่าง ๆ ($\bar{X}=4.13$)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การโดยรวมของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

(n=387)

ปัจจัยภายนอกองค์การ	\bar{x}	S.D.	ระดับการใช้
1. ปัจจัยด้านการเมือง	3.97	.64	มาก
2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	3.98	.55	มาก
3. ปัจจัยด้านด้านสังคมและวัฒนธรรม	4.16	.55	มาก
4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี	4.09	.58	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมปัจจัยภายนอกองค์การ	4.02	.45	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การที่อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x}=4.16$) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($\bar{x}=4.09$) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($\bar{x}=3.98$) และปัจจัยด้านการเมืองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=3.97$)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การด้านการเมืองของผู้แทน
วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

(n=387)

ปัจจัยภายนอกองค์การด้านการเมือง	\bar{x}	S.D.	ระดับการใช้
1. สถานการณ์ทางการเมืองโดยรวม	3.90	.66	มาก
2. เสถียรภาพของรัฐบาลมีความมั่นคง	3.95	.80	มาก
3. นโยบายด้านการส่งเสริมการลงทุนของ รัฐบาล	4.03	.76	มาก
4. นโยบายด้านการเงินของรัฐบาล	4.00	.79	มาก
ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านการเมือง	3.97	.64	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การด้านการเมืองอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{x}=3.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือนโยบายด้านการส่งเสริมการลงทุน
ของรัฐบาล ($\bar{x}=4.03$) รองลงมาคือนโยบายด้านการเงินของรัฐบาล ($\bar{x}=4.00$) เสถียรภาพของรัฐบาลมีความมั่นคง
($\bar{x}=3.95$) และสถานการณ์ทางการเมืองโดยรวม ($\bar{x}=3.90$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การด้านเศรษฐกิจของผู้แทน
วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

(n=387)

ปัจจัยภายนอกองค์การด้านเศรษฐกิจ	\bar{x}	S.D.	ระดับการใช้
1. อัตราดอกเบี้ย	3.88	.77	มาก
2. ราคาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสินค้า หรือบริการ	4.00	.76	มาก
3. อัตราค่าจ้างพนักงาน	4.01	.74	มาก
4. ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคและพลังงาน	4.03	.68	มาก
ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	3.98	.55	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.98$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคและพลังงาน ($\bar{x}=4.03$) รองลงมาคืออัตราค่าจ้างพนักงาน ($\bar{x}=4.01$) ราคาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสินค้า หรือบริการ ($\bar{x}=4.00$) และอัตราดอกเบี้ย ($\bar{x}=3.88$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การด้านสังคมและวัฒนธรรม
ของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

(n= 387)

ปัจจัยภายนอกองค์การด้านสังคม และวัฒนธรรม	\bar{x}	S.D.	ระดับการใช้
1. การปรับตัวของลูกค้าตามกระแสค่านิยม สังคม	4.17	.65	มาก
2. การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทาง สังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่	4.14	.60	มาก
ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านสังคม	4.16	.55	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การด้านสังคมและวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการปรับตัวของลูกค้าตามกระแสค่านิยมสังคม ($\bar{X}=4.17$) และการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทาง สังคมและวัฒนธรรมสมัยใหม่ ($\bar{X}=4.14$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การด้านเทคโนโลยีของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

(n= 387)

ปัจจัยภายนอกองค์การด้านเทคโนโลยี	\bar{X}	S.D.	ระดับการใช้
1.การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีด้านการผลิตและบริการ	4.10	.66	มาก
2.การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร	4.08	.62	มาก
ค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านเทคโนโลยี	4.09	.58	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การด้านเทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีด้านการผลิตและบริการ ($\bar{X}=4.10$) และการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร ($\bar{X}=4.08$)

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนโดยรวม

(n=387)

ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำเร็จ
1. ด้านศักยภาพชุมชน	4.07	.45	มาก
2. ด้านการมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์	4.11	.55	มาก
3. ด้านการทำธุรกิจแบบยั่งยืน	4.22	.60	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมความสำเร็จ	4.12	.44	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า วิสาหกิจชุมชน มีระดับความสำเร็จโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.12$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการทำธุรกิจแบบยั่งยืน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.22$) รองลงมาด้านการมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.11$) และด้านศักยภาพชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.07$)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนด้านศักยภาพชุมชน

(n=387)

ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ด้านศักยภาพชุมชน	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำเร็จ
1.สินค้าของกลุ่มผลิต และสร้างสรรค์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.11	.61	มาก
2.กลุ่มของท่านและชาวบ้านในชุมชนมีความภาคภูมิใจในสินค้าที่มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน	4.09	.61	มาก
3.สินค้าของกลุ่มมีการนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการผลิต	4.02	.61	มาก
ค่าเฉลี่ยความสำเร็จ	4.12	.44	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า วิสาหกิจชุมชน มีระดับความสำเร็จด้านศักยภาพชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สินค้าของกลุ่มผลิต และสร้างสรรค์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$) รองลงมาของกลุ่มของท่านและชาวบ้านในชุมชนมีความภาคภูมิใจในสินค้าที่มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$) และสินค้าของกลุ่มมีการนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการผลิต อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนด้านการมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ (n=387)

ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ด้านการมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.สินค้าของกลุ่มเป็นที่ต้องการของตลาด	4.05	.63	มาก
2.สินค้าของกลุ่มมีการจำหน่ายตลอดปี	4.06	.67	มาก
3.สินค้าของกลุ่มมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น สวยงาม	4.13	.65	มาก
4.ลูกค้าให้การยอมรับในคุณภาพและความ สวยงามของสินค้า	4.19	.68	มาก
ค่าเฉลี่ยความสำเร็จ	4.07	.45	มาก

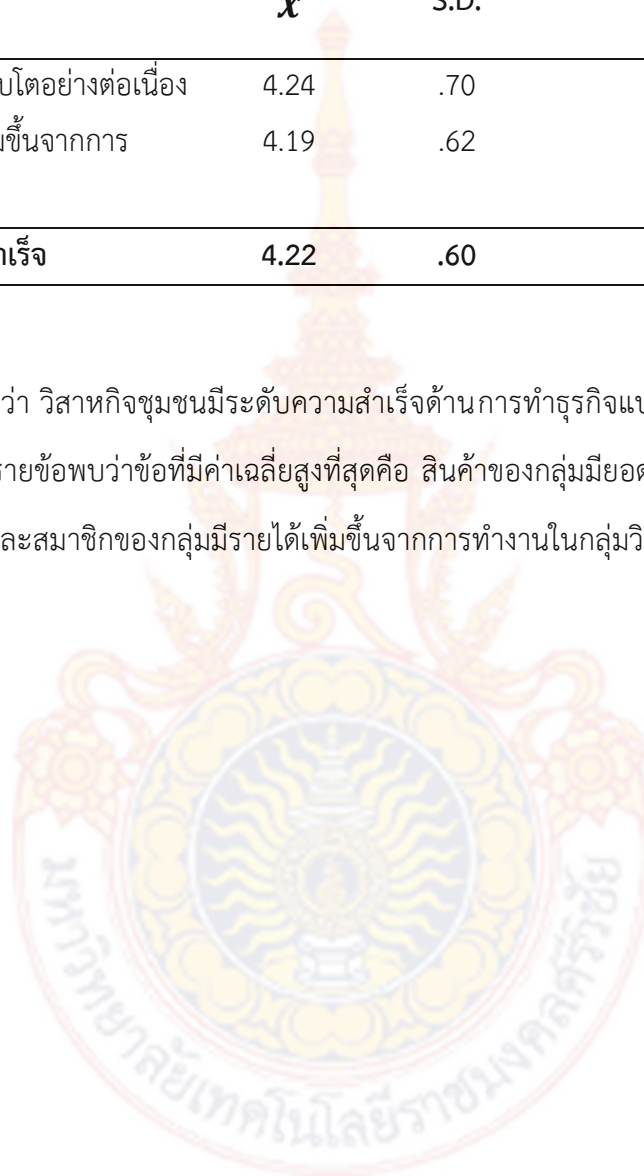
จากตารางที่ 15 พบว่า วิสาหกิจชุมชนมีระดับความสำเร็จด้านการมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ลูกค้าให้การยอมรับในคุณภาพและความสวยงามของสินค้า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$) รองลงมาสินค้าของกลุ่มมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น สวยงามอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$) สินค้าของกลุ่มมีการจำหน่ายตลอดปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$) และสินค้าของกลุ่มเป็นที่ต้องการของตลาดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนด้านการทำธุรกิจแบบยั่งยืน

(n=387)

ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ด้านการทำธุรกิจแบบยั่งยืน	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1.สินค้าของกลุ่มมียอดขายเติบโตอย่างต่อเนื่อง	4.24	.70	มาก
2.สมาชิกของกลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการ ทำงานในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	4.19	.62	มาก
ค่าเฉลี่ยความสำเร็จ	4.22	.60	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า วิสาหกิจชุมชนมีระดับความสำเร็จด้านการทำธุรกิจแบบยั่งยืน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ สินค้าของกลุ่มมียอดขายเติบโตอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.24$) และสมาชิกของกลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำงานในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.19$)

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

ในการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณได้มีการกำหนดข้อตกลงและมีขั้นตอน ดังนี้

1. ตัวแปรตามและตัวแปรอิสระต้องเป็นตัวแปรที่มีระดับการวัดประเภทช่วง (Interval Scale) ขึ้นไป หากตัวแปรอิสระไม่มีระดับการวัดที่เป็นประเภทช่วง (Interval Scale) ต้องแปลงเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557) ดังตารางแสดงระดับการวัดของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ต่อไปนี้

ตารางที่ 17 แสดงระดับการวัดของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ตัวแปร	ระดับการวัด
1. เพศ (A)	มาตรานามบัญญัติ (Nominal Scale) และทำให้เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) โดยกำหนดให้ เพศชาย = 1 เพศหญิง = 0
2. อายุ (B)	มาตรานามบัญญัติ (Nominal Scale) และทำให้เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) โดยกำหนดให้
อายุ 20-29 ปี (B1)	อายุ 20-29 ปี = 1 ไม่ใช่อายุ 20-29 ปี = 0
อายุ 30 – 39 ปี (B2)	อายุ 30-39 ปี = 1 ไม่ใช่อายุ 30-39 ปี = 0
อายุ 40 – 49 ปี (B3)	อายุ 40-49 ปี = 1 ไม่ใช่อายุ 40-49 ปี = 0
อายุ 50 – 60 ปี (B4)	อายุ 50-60 ปี = 1 ไม่ใช่อายุ 50-60 ปี = 0
อายุ 61 ปีขึ้นไป (B5)	อายุ 61 ปีขึ้นไป = 1 ไม่ใช่อายุ 61 ปีขึ้นไป = 0
3. ระดับการศึกษา (C)	มาตราอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เป็นค่าคะแนน
4. อายุของกิจการ (D)	มาตราอัตราส่วน (Ratio Scale)

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ตัวแปร	ระดับการวัด
5. เงินลงทุนของกิจการ (E)	มาตราอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เป็นค่าคะแนน
6. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน (F)	มาตรานามบัญญัติ (Nominal Scale) และทำให้เป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) โดยกำหนดให้ ใช้เงินลงทุนส่วนตัว = 1 ไม่ใช้เงินส่วนตัว = 0 ร่วมทุนกับเพื่อน = 1 ไม่ร่วมทุนกับเพื่อน = 0 กู้ยืมจากสถาบันการเงิน = 1 ไม่กู้ยืมจากสถาบันการเงิน = 0 ภาครัฐสนับสนุน = 1 ไม่รับการสนับสนุนจากภาครัฐ = 0
7. ปัจจัยทางด้านคน (G)	มาตราอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เป็นค่าคะแนน
8. ปัจจัยด้านภาระงาน (H)	มาตราอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เป็นค่าคะแนน
9. ปัจจัยด้านโครงสร้าง (I)	มาตราอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เป็นค่าคะแนน
10. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (J)	มาตราอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เป็นค่าคะแนน
11. ปัจจัยภายในองค์กรโดยรวม (K)	มาตราอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เป็นค่าคะแนน
13. ปัจจัยด้านการเมือง (L)	มาตราอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เป็นค่าคะแนน
14. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (M)	มาตราอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เป็นค่าคะแนน
15. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (N)	มาตราอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เป็นค่าคะแนน
16. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (O)	มาตราอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เป็นค่าคะแนน
17. ปัจจัยภายนอกโดยรวม (P)	มาตราอันตรภาคชั้น (Interval Scale) เป็นค่าคะแนน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อของแต่ละตัวแปรในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

A	เพศ
B1	อายุ 20 – 29 ปี
B2	30 – 39 ปี
B3	40 – 49 ปี
B4	50 – 60 ปี
B5	61 ปีขึ้นไป
C	ระดับการศึกษา
D	อายุของกิจการ
E	เงินลงทุนของกิจการ
F	การเข้าถึงแหล่งเงินทุน
G	ปัจจัยด้านคน
H	ปัจจัยด้านภาระงาน
I	ปัจจัยด้านโครงสร้าง
J	ปัจจัยด้านเทคโนโลยี
K	ปัจจัยภายในองค์กรโดยรวม
L	ปัจจัยด้านการเมือง
M	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
N	ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม
O	ปัจจัยด้านเทคโนโลยี
P	ปัจจัยภายนอกโดยรวม
Q	ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนโดยรวม

2. การทดสอบความเป็นอิสระต่อกันของตัวแปรอิสระ เนื่องจากตัวแปรแต่ละตัวต้องเป็นอิสระจากกันและกัน ซึ่งตัวแปรอิสระจะต้องไม่มีค่าความสัมพันธ์สูงเกิน .80 เพราะถ้าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันมาก อาจทำให้เกิดปฏิกิริยาต่อกันและจะมีผลต่อตัวแปรตามได้ หรืออาจเกิดปัญหาที่เรียกว่า Multicollinearity Problem และทำให้ไม่สามารถใช้เทคนิคการวิเคราะห์ดังกล่าวได้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557) ตัวแปรอิสระทั้งหมดในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร ผู้วิจัยได้นำตัวแปรอิสระทั้งหมดไปทดสอบความสัมพันธ์กันเอง ดังตารางที่จะนำเสนอต่อไปนี้

ตารางที่ 18 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร

	A	B1	B2	B3	B4	B5	C	D	E	F	G	H	I
A	1												
B1	.034*	1											
B2	-.054	.109*	1										
B3	.027	.022	.052	1									
B4	-.017	-.005	.111*	-.024	1								
B5	.027	.052	.039	.922	.042	1							
C	-.255**	-.611**	.029	.644	.601	.003	1						
D	.075	.044	-.039	.060	-.150**	.006	.072	1					
E	-.438**	-.035	.009	-.024	-.234**	.117*	.236**	.151**	1				
F	-.364**	-.218**	.027	.311**	.327**	.048	.315**	-.728**	.259**	1			
G	-.003	-.054	.032	.004	.021	.310	.022	-.203**	-.234**	.048	1		
H	-.289**	.109*	.022	.023	.032	.065	.283**	-.226**	.117*	.323**	.360*	1	
I	-.093	.254**	.025	.006	.021	.044	-.111*	-.256**	.009	.235**	.427**	.620**	1
J	-.149**	-.017	.021	.036	.008	.010	-.005	-.111*	-.024	.027	.151**	.366**	.275**
K	-.204**	.060	.002	.045	.025	.036	.052	-.359**	-.287**	.327**	.243**	.281**	.272**
L	-.249**	-.150**	.325	.018	.025	.105	.103*	-.221**	-.135**	.240**	.214**	.314**	.205**
M	-.166**	.006	.023	.355	.144	.128	.063	-.332**	-.140**	.290**	.172**	.354**	.274**
N	.022	-.034	.006	.023	.325	.023	-.057	-.073	-.151**	-.001	.390**	.466**	.333**
O	-.149**	.047	.103	.045	.127	.085	.027	-.303**	-.103*	.209**	.761**	.753**	.814**
P	-.226**	-.039	.014	.478	.256	.355	.052	-.359**	-.251**	.311**	.321**	.433**	.339**

ตารางที่ 18 (ต่อ)

	J	K	L	M	N	O	P
A							
B1							
B2							
B3							
B4							
B5							
C							
D							
E							
F							
G							
H							
I							
J	1						
K	.275**	1					
L	.494**	.831**	1				
M	.271**	.481**	.380**	1			
N	.370**	.218**	.387**	.488**	1		
O	.524**	.374**	.390**	.362**	.521**	1	
P	.466**	.843**	.831**	.690**	.576**	.521**	1

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 18 พบว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความสัมพันธ์กันไม่เกิน .80 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำตัวแปรอิสระทั้งหมด ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุของกิจการ เงินลงทุนของกิจการ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน ปัจจัยภายในองค์กร ปัจจัยภายนอกองค์กร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยต่อไป

สมมติฐาน ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภายในองค์กร ปัจจัยภายนอกองค์กรสามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จโดยรวมของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนโดยรวม

ตัวแปร	b	SEb	Beta	t	p-value
1. ปัจจัยภายในองค์กรโดยรวม (K)	.722	.108	.479	6.719	.000
2. อายุของกิจการ (D)	.044	.003	.628	13.447	.000
3. ปัจจัยภายนอกองค์กรโดยรวม (P)	.506	.048	.518	10.430	.000
4. อายุ 30-39 ปี (B2)	-.109	.043	-.085	-2.544	.011
5. ปัจจัยภายนอกด้านเทคโนโลยี (O)	-.108	.030	-.144	-3.586	.000
6. อายุ 40-49 ปี (B3)	-.151	.046	-.104	-3.304	.001
7. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน ใช้เงินทุนส่วนตัว (F)	-.342	.078	-.194	-4.364	.000
8. ปัจจัยภายในด้านโครงสร้าง (I)	.314	.079	.234	3.997	.000
9. อายุ 20-29 ปี (B1)	.156	.043	.118	3.582	.000
10. ปัจจัยภายในด้านภาระงาน (H)	-.154	.057	-.130	-2.689	.007
11. ปัจจัยภายนอกด้านสังคมและวัฒนธรรม (N)	.067	.034	.084	1.990	.047
ค่าคงที่ (a) =	.248				
R = .833 R ² = .694 R ² _{adj} = .684 F=70.738 sig = .000					

จากตารางที่ 19 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อพยากรณ์ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จโดยรวมของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง พบว่า ตัวแปร 11 ตัว ได้แก่ ปัจจัยภายในองค์กรโดยรวม อายุของกิจการ ปัจจัยภายนอกองค์กรโดยรวม ช่วงอายุ 30-39 ปี ปัจจัยภายนอกด้านเทคโนโลยี ช่วงอายุ 40-49 ปี การใช้เงินทุนส่วนตัว ปัจจัยภายในองค์กรด้านโครงสร้าง ช่วงอายุ 20-29 ปี และปัจจัยภายในด้านภาระงาน ปัจจัยภายนอกด้านสังคมและวัฒนธรรม สามารถพยากรณ์ความสำเร็จโดยรวมของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .005 และสามารถอธิบาย ได้ร้อยละ 68.4 (R²_{adj} = .684)

ปัจจัยภายในองค์กรโดยรวม อายุของกิจการ ปัจจัยภายนอกองค์กรโดยรวม ปัจจัยภายนอกองค์กรด้านเทคโนโลยี อายุ 40-49 ปี การเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยใช้เงินทุนส่วนตัว ปัจจัยภายในองค์กรด้านโครงสร้าง อายุ 20-29 ปี ปัจจัยภายในด้านภาระงาน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จโดยรวมของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัด

ตรังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนอายุ 30-39 ปี ปัจจัยภายนอกองค์การด้านสังคมและวัฒนธรรม มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จโดยรวมของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กล่าวคือหากปรับคะแนนมาตรฐานแล้ว เมื่อปัจจัยภายในองค์การโดยรวมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมีความสำเร็จโดยรวมเพิ่มขึ้น .479 หน่วย (Beta=.479)

ถ้าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีอายุของกิจการเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมีความสำเร็จโดยรวมเพิ่มขึ้น .628 หน่วย (Beta=.628)

ถ้าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีการปรับตัวให้เข้าปัจจัยภายนอกองค์การโดยรวมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมีความสำเร็จโดยรวมเพิ่มขึ้น .518 หน่วย (Beta=.518)

ถ้าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีอายุ 30-39 ปีเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมีความสำเร็จโดยรวมเพิ่มขึ้น -.085 หน่วย (Beta=-.085)

ถ้าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีการเข้าถึงปัจจัยภายนอกด้านเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมีความสำเร็จโดยรวมเพิ่มขึ้น -.144 หน่วย (Beta=-.144)

ถ้าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีอายุ 40-49 ปีเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมีความสำเร็จโดยรวมเพิ่มขึ้น -.104 หน่วย (Beta=-.104)

ถ้าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีการเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยใช้เงินทุนส่วนตัวเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมีความสำเร็จโดยรวมเพิ่มขึ้น -.194 หน่วย (Beta=-.194)

ถ้าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีการปฏิบัติโดยใช้ปัจจัยภายในองค์การด้านโครงสร้างเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมีความสำเร็จโดยรวมเพิ่มขึ้น .234 หน่วย (Beta=.234)

ถ้าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีอายุ 20-29 ปีเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมีความสำเร็จโดยรวมเพิ่มขึ้น .118 หน่วย (Beta=.118)

ถ้าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีการปฏิบัติโดยใช้ปัจจัยภายในด้านภาระงานเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมีความสำเร็จโดยรวมเพิ่มขึ้น -.130 หน่วย (Beta=-.130)

ถ้าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีการเข้าถึงปัจจัยภายนอกด้านสังคมและวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมีความสำเร็จโดยรวมเพิ่มขึ้น .084 หน่วย (Beta=.084)

เมื่อนำตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จโดยรวมของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมาเขียนสมการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ มาเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Q = .479 (K) + .628 (D) + .518 (P) - .085 (B2) - .144 (O) - .104 (B3) - .194 (F) + .234 (I) + .118 (B1) - .130 (H) + .084 (N)$$

จากสมการพยากรณ์ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังโดยรวม พบว่าตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในการพยากรณ์ความสำเร็จโดยรวมของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังได้ดีที่สุดคือ ปัจจัยภายในองค์การโดยรวม รองลงมาคือ อายุของกิจการ และปัจจัยภายนอกองค์การโดยรวม ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังเพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จ ผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้แทนวิสาหกิจชุมชน

ตัวแปรอิสระในปัจจัยส่วนบุคคลที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในครั้งนี้มีทั้งหมด 6 ตัวแปร คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุของกิจการ เงินลงทุนของกิจการ และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 53.5 มากกว่าเพศชายที่คิดเป็นร้อยละ 46.5 ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกัน อาจเนื่องมาจากแต่ละวิสาหกิจชุมชนมีผู้แทนวิสาหกิจชุมชนที่เป็นเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน และผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนประชากร จึงทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน

อายุส่วนใหญ่มีอายุ 50-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.1 รองลงมาคืออายุ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.7 อายุ 20-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.9 และอายุ 40-49 ปี ร้อยละ 10.3 ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้แทนวิสาหกิจชุมชนที่มีอายุ 50-60 ปี เป็นกลุ่มที่ต้องการสร้างรายได้เพิ่มให้กับครอบครัวและเป็นเสาหลักของครอบครัว จึงส่งผลให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 50-60 ปี มากที่สุดในการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชน

ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 56.6 รองลงมามีมัธยมศึกษา ร้อยละ 42.9 และปริญญาตรี ร้อยละ .5 เมื่อพิจารณาอายุของผู้แทนวิสาหกิจชุมชน ส่วนใหญ่อายุ 50-60 ปี จึงอาจมีผลต่อระดับการศึกษาของผู้แทนวิสาหกิจชุมชน

อายุของกิจการส่วนใหญ่ดำเนินกิจการเป็นระยะเวลา 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 80.1 รองลงมา 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.7 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.1 และ 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ อาจเนื่องมาจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา

มาสินค้าราคาเกษตรตกต่ำ ทำให้ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนหันมาประกอบอาชีพเสริมและรวมตัวกันจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้น

เงินลงทุนของวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่อยู่ที่ 60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 61.8 รองลงมา 36,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 14 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.8 และ 100,000 บาท ร้อยละ 7.8 ตามลำดับ อาจเนื่องมาจากวิสาหกิจชุมชนเกิดจากการรวมตัวกันของคนในชุมชน เป็นกิจการขนาดเล็ก ใช้วัตถุดิบหลักที่มีอยู่ในชุมชน จึงไม่จำเป็นต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก

การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ภาครัฐให้การสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 68 รองลงมา ร่วมทุนกับเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 24.8 ใช้เงินทุนส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 6.7 และกู้ยืมจากสถาบันการเงิน ร้อยละ .5 อาจเนื่องมาจากหน่วยงานภาครัฐต้องการให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำอาชีพเสริม ลดการกู้ยืมเงินจากนอกระบบ

ระดับการใช้ปัจจัยภายในองค์กรของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยภายในองค์กรสี่องค์ประกอบจากผู้แทนวิสาหกิจชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อพิจารณาปัจจัยภายในองค์กร พบว่า ปัจจัยด้านคนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$) ปัจจัยด้านภาระงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$) ปัจจัยด้านโครงสร้างอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$)

1. จากผลการวิจัยพบว่าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีการนำปัจจัยภายในองค์กรด้านคน ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$) ซึ่งคนเป็นทรัพยากรหลักในการบริหารจัดการและทำให้วิสาหกิจชุมชนประสบความสำเร็จโดยเน้นความสำคัญของทักษะในการปฏิบัติงาน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดจากกระบวนการทำงาน รวมถึงความพึงพอใจกับหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับนุรน์จมาล် แวดโต (2557) ที่กล่าวว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนราธิวาส ล้วนแล้วเกิดจากความสามารถในการบริหารจัดการของสมาชิกภายในองค์กรนั้น ๆ สมาชิกมีความสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ช่วยให้การบริหารองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. จากผลการวิจัยพบว่าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีการนำปัจจัยองค์กรด้านภาระงาน ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$) โดยได้นำหลักการมอบหมายงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถ และความถนัด มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และการส่งเสริมให้พนักงานมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิมลสิริ กุ๊กขุนทด และคณะ (2563) ได้ทำการศึกษา

เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตและพัฒนาการแปรรูปกล้วย ตำบลระหาน อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ให้ประสบความสำเร็จ มี 2 ปัจจัยได้แก่ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ด้านปัจจัยภายในควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้ มีการพัฒนากระบวนการผลิตอย่างสม่ำเสมอ ฝึกทักษะ การฝึกอบรมและศึกษาดูงานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น

3. จากผลการวิจัยพบว่าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีการนำปัจจัยองค์การด้านโครงสร้างองค์การ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$) โดยวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมีการกำหนดบทบาทในการปฏิบัติหน้าที่อย่างชัดเจน มีการกระจายอำนาจในระดับต่าง ๆ เปิดโอกาสให้พนักงานตัดสินใจ มีการปฏิบัติงานในหน้าที่โดยใช้กฎ ระเบียบ และข้อบังคับในองค์การอย่างชัดเจนและเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา สระทองขาว (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับคณะวิชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พบว่า ปัจจัยองค์การที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ด้านโครงสร้าง เนื่องจากธุรกิจจำเป็นต้องกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน มีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ รวมถึงมีการใช้อำนาจในการบริหารงานมีการใช้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับในองค์การ

4. จากผลการวิจัยพบว่าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีการนำปัจจัยองค์การด้านเทคโนโลยี ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$) โดยวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมีการประชาสัมพันธ์สินค้า หรือบริการผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์คต่าง ๆ นำเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิตสินค้า หรือบริการ มีการนำเทคโนโลยีและเครื่องมือสมัยใหม่ มาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริญา ตังนฤมิตร (2558) พบว่าปัจจัยสภาพแวดล้อมองค์การของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านเทคโนโลยีอยู่ในระดับมาก ผู้ประกอบการให้ความสำคัญต่อปัจจัยด้านเทคโนโลยี เนื่องจากความสำเร็จขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา การปรับตัวของธุรกิจให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ผู้ประกอบการต้องติดตามและทำความเข้าใจ เพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ

ระดับการใช้ปัจจัยภายนอกองค์การของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยภายนอกองค์การสี่องค์ประกอบของผู้แทนวิสาหกิจชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อพิจารณาปัจจัยภายนอกองค์การ พบว่า ปัจจัยด้านการเมืองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$) ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) และปัจจัยด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$)

1. จากผลการวิจัยพบว่าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีการนำปัจจัยภายนอกองค์การด้านการเมือง ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$) โดยที่ภาครัฐให้การสนับสนุนในส่วนของเงิน

ลงทุนแบบให้เปล่า มีการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของริญา อุดุลย์เดช และพรธนา ไวกกุล (2558) ได้ทำการศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดบ้านช่องโครุ่งเรือง ตำบลรังกาใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จ มีดังนี้ สมาชิกกลุ่มมีความสามัคคีกัน มีตลาดที่แน่นอนสามารถประกันราคาผลผลิตได้ มีการจัดทำบัญชีการเงิน และมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ภาครัฐให้การสนับสนุนความรู้ที่เป็นประโยชน์ คำแนะนำ วัสดุอุปกรณ์ และการส่งเสริมการตลาดให้กับกลุ่ม สร้างองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

2. จากผลการวิจัยพบว่าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีการนำปัจจัยภายนอกองค์การด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$) โดยผู้แทนวิสาหกิจชุมชนได้ให้ความสำคัญกับอัตราค่าจ้างพนักงาน อัตราดอกเบี้ยจ่ายที่ต้องชำระ ต้นทุนค่าวัตถุดิบและค่าวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสินค้า ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริญา ตังนฤมิตร (2558) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมองค์การ พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมองค์การของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้ ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเทคโนโลยี ภาพรวมพบว่าผู้ประกอบการให้ความสำคัญต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมองค์การอยู่ในระดับมาก เนื่องจากความสำเร็จส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะการดำเนินธุรกิจผู้ประกอบการจะต้องติดตามและทำความเข้าใจเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย และต้นทุนในการดำเนินงานที่เกิดขึ้น เพื่อให้ธุรกิจเกิดความคุ้มค่ามากที่สุด

3. จากผลการวิจัยพบว่าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีการนำปัจจัยภายนอกองค์การด้านสังคมและวัฒนธรรม ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) โดยผู้แทนวิสาหกิจชุมชนได้ให้ความสำคัญกับการปรับตัวของลูกค้า การศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคและนำมาวางแผนการผลิต โดยสอดคล้องกับแนวคิดของ Kotas (2015) ที่ว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงรูปร่างและลักษณะของสังคม เช่น ขนาด ความหนาแน่น ระดับการศึกษา สุขภาพอนามัย สถานภาพและบทบาท ดังนั้นการที่วิสาหกิจชุมชนจะประสบความสำเร็จในการวางแผนการผลิตสินค้านั้น ควรมีสินค้าให้เลือกหลากหลาย มีบรรจุภัณฑ์หลายขนาดและหลายแบบให้เลือกซื้อ มีการวางแผนการผลิตสินค้าและการกำหนดขั้นตอนการผลิต การตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ก่อนออกจำหน่าย รวมถึงการสำรวจพฤติกรรมผู้บริโภคก่อนที่จะมีการผลิตสินค้า

4. จากผลการวิจัยพบว่าผู้แทนวิสาหกิจชุมชนมีการนำปัจจัยภายนอกองค์การด้านเทคโนโลยี ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$) โดยได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการผลิต และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสารทั้งภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสาร การทำการตลาดไปยังลูกค้าทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว และสามารถเพิ่มยอดขายให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของทักษญา สง่าโยธิน (2560) ได้ทำการศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน โดยพบว่าระบบเทคโนโลยีการสื่อสาร เป็นประเด็นที่ส่งผลต่อความสำเร็จ คือกลุ่มต้องมีการติดต่อสมาชิกอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ มีการพบปะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้นำสมาชิก

และระหว่างกลุ่ม หรือองค์กรภายนอกที่นำความรู้หรือข่าวสารใหม่ ๆ มาแลกเปลี่ยนเพื่อนำมาสู่การพัฒนา และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน

ผลการวิจัยพบว่าความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$) อาจเนื่องมาจากวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ได้นำปัจจัยภายในองค์กร ปัจจัยภายนอกองค์กรมาปรับใช้เพื่อให้้องค์กรสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมขององค์กร และมีการวางแผนกระบวนการผลิตโดยมีการสำรวจพฤติกรรมผู้บริโภค เพื่อให้สินค้าที่ผลิตออกมาตรงกับความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด รวมถึงการพัฒนาปัจจัยภายในองค์กร เช่นการพัฒนาคน มีการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมให้พนักงานได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ มอบหมายงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถ มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในกระบวนการผลิต รวมถึงการพยายามลดต้นทุนในการดำเนินงาน เพื่อให้กิจการมีกำไรและอยู่ได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอภิสิทธิ์ พรหมชัย (2554) ได้ศึกษาความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านห้วยกาน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน มีการบริหารจัดการโดยมีผู้นำกลุ่มเป็นหลัก แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นไปตามความถนัดของแต่ละบุคคล มีโครงสร้างการบริหารจัดการกลุ่ม มีการวางแผนและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน กลุ่มได้รับการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน การมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก การบริหารจัดการและปัจจัยที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนจากภาครัฐ มีผลิตภัณฑ์คุณภาพที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน

จากการศึกษาความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำธุรกิจแบบยั่งยืนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.22$) รองลงมาด้านการมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.11$) และด้านศักยภาพชุมชน ($\bar{X}=4.07$)

1. ด้านการทำธุรกิจแบบยั่งยืนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$) อาจเนื่องมาจาก สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำงานในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สินค้าของกลุ่มมียอดขายเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพราะกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ค่อนข้างประสบความสำเร็จ ชุมชนมีศักยภาพในการผลิต และพัฒนาสินค้าออกสู่ตลาด สินค้าเป็นที่ต้องการของตลาด กลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนพร มั่นขจรพงษ์ และศานิต เก้าเอี้ยน (2555) พบว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ไผ่บานดอนชาติประสบความสำเร็จในระดับสูงมากเพราะทางกลุ่มมีความพร้อมทางด้านสภาพแวดล้อมในชุมชนที่เอื้อต่อการจัดตั้งกลุ่ม สมาชิกมีความรู้และทักษะในการผลิตผลิตภัณฑ์อีกทั้งได้รับการสนับสนุนส่งเสริมด้านความรู้และเงินทุนจากทางภาครัฐหลายหน่วยงาน

2. ด้านการมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$) อาจเนื่องมาจากสินค้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นที่ต้องการของตลาด สินค้ามีจำหน่ายตลอดทั้งปี สินค้ามีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น สวยงาม ลูกค้าให้การยอมรับในคุณภาพและความสวยงามของสินค้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอริญญา อุดุลย์เดช และ

พรรณนา ไวกกุล (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดบ้านช่องโครงู่งเรื่อง ตำบลรังกาใหญ่ อำเภอยะผิมาย จังหวัดนครราชสีมา พบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จมีดังนี้ 1. มีการบริหารจัดการกลุ่มที่ดี มีการจัดตั้งคณะกรรมการ และแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างชัดเจน มีการสื่อสารพูดคุยทุกวัน 2. สมาชิกในกลุ่มมีความสามัคคีเกิดจากการกำหนดหน้าที่การทำงานที่ชัดเจนและมีการสื่อสารกันทุกวัน 3. มีตลาดที่แน่นอนสามารถประกันราคาผลผลิตได้ เกิดจากกลุ่มทำการตลาดโดยการประชาสัมพันธ์และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับองค์กร ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง 4. ภาครัฐให้การสนับสนุนความรู้ที่เป็นประโยชน์ คำแนะนำ วัสดุอุปกรณ์ และการส่งเสริมการตลาดให้กับกลุ่ม

3. ด้านศักยภาพชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$) อาจเนื่องมาจากสินค้าของกลุ่มผลิต และสร้างสรรค์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มมีความภาคภูมิใจในสินค้าที่มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร ลอยวัฒนกุล อรรวรรณ กมล พยอม ทอประโคน และมานพ ทองไทย (2559) พบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน มีดังนี้ 1. ด้านการผลิต มีการวางแผนการผลิตสินค้า การตลาด การผลิต การบริหารงานบุคคล และการมีส่วนร่วมของสมาชิกที่สร้างความสำเร็จให้กับวิสาหกิจชุมชน 2. ภาวะผู้นำ ได้แก่ คุณลักษณะของบุคคลที่เป็นผู้นำ โดยเป็นผู้นำเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์มองเห็นถึงความเป็นจริง เป็นผู้มีเป้าหมายสามารถจัดลำดับความสำคัญได้ เป็นผู้มีความสามารถทำให้สมาชิกทุกคนทำงานร่วมกันได้ 3. ทศนคติของสมาชิก บ่งบอกถึง ความรู้สึกนึกคิด และความโน้มเอียงของสมาชิกที่มีต่อกลุ่มวิสาหกิจชุมชนซึ่งเป็นไปได้ทั้งเชิงบวก และเชิงลบ ทศนคติ มีผลให้มีการแสดงพฤติกรรมออกมา

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภายในองค์กร ปัจจัยภายนอกองค์กร ร่วมกันมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

จากผลการวิจัยพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังมี 11 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยภายในองค์กรโดยรวม อายุของกิจการ ปัจจัยภายนอกองค์กรโดยรวม อายุ 30-39 ปี ปัจจัยภายนอกด้านเทคโนโลยี อายุ 40-49 ปี การใช้เงินทุนส่วนตัว ปัจจัยภายในองค์กรด้านโครงสร้าง อายุ 20-29 ปี ปัจจัยภายในด้านภาระงาน ปัจจัยภายนอกด้านสังคมและวัฒนธรรม มีข้อค้นพบดังนี้

1. ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนที่นำปัจจัยภายในองค์กรโดยรวม ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านคน ปัจจัยด้านภาระงาน ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้เน้นในเรื่องของการพัฒนากำลังคน การมอบหมายงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถของสมาชิก เน้นการมีทัศนคติที่ดี มีการส่งเสริมให้สมาชิกได้พัฒนาตนเอง มีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่าง

ต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้สมาชิกช่วยกันวางแผน ร่วมกันตัดสินใจ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการผลิตและการติดต่อสื่อสาร กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชญาภัทร์ ก่ออารีโย (2557) ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลางปัจจัยหลักที่สำคัญคือด้านผู้นำ มีส่วนสำคัญในการนำพาให้วิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพ มีการนำนวัตกรรมทางการบริหารมาใช้ มีการพัฒนาองค์ความรู้และเทคนิคต่าง ๆ เพื่อช่วยเพิ่มมูลค่าสินค้า มีการตั้งเป้าหมายระยะยาว มีการสร้างคุณค่าร่วมกัน เพื่อให้เกิดแรงจูงใจกับสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

2. อายุของกิจการ ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ เมื่ออายุของกิจการเพิ่มขึ้น กระบวนการภายในกิจการ เช่น ทักษะของสมาชิกในกลุ่ม ความผูกพันต่อองค์กร ความจงรักภักดีของลูกค้า กิจการมีสภาพคล่องภายในวิสาหกิจชุมชน มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย มีกระบวนการควบคุมคุณภาพ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชวัญประภัสสร (2014) ที่ว่ากิจการที่มั่นคงเป็นกิจการที่ก่อตั้งและดำเนินงานมาอย่างราบรื่นเป็นระยะเวลานานย่อมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเจริญเติบโตและผลการดำเนินงานที่ดี มีแนวทางในการบริหารงานที่ดี มีความคิดสร้างสรรค์ มีการทำงานเชิงรุก กิจการมีความมั่นคงในการดำเนินงาน บุคลากรมีความผูกพันต่อองค์กรค่อนข้างสูงส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

3. ปัจจัยภายนอกกิจการโดยรวม ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ภาครัฐส่งเสริมการประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชน พัฒนาสร้างฐานรากในชุมชนให้มีความเข้มแข็งโดยอาศัยภูมิปัญญาและทรัพยากรที่มีอยู่ สร้างกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐกับประชาชนมีการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน สสำรวจความต้องการและพฤติกรรมของลูกค้า นำเทคโนโลยีมาพัฒนากระบวนการผลิตและเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย และการสื่อสารกับลูกค้า สอดคล้องกับแนวคิดของชนพงษ์ อารณพิศาล (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย ได้ศึกษาตัวแปรที่สอดคล้องกับผลการวิจัย ประกอบด้วย ปัจจัยสนับสนุนจากภาครัฐ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ปัจจัยด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ปัจจัยด้านการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งทั้ง 5 ปัจจัยมีอิทธิพลทางตรงกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย

4. อายุ ซึ่งประกอบด้วยช่วงอายุ 30-39 ปี 40-49 ปี และ 20-29 ปี จากการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าช่วงอายุ 30-39 ปี เป็นช่วงวัยที่ดำเนินกิจการและประสบความสำเร็จมากที่สุด อาจเป็นเพราะอยู่ในช่วงของการทำทหาย กล้าที่เสี่ยงในการทำธุรกิจ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ชอบที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่เข้ามา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฉัตรภาพร เสมอใจ (2558) ได้กำหนดคุณสมบัติของการเป็นผู้ประกอบการที่ดีคือ 1. ต้องการประสบความสำเร็จในธุรกิจ 2. มีลักษณะนิสัยชอบเสี่ยง 3. คิดอย่างสร้างสรรค์และสร้างฝันให้ยิ่งใหญ่ 4. ยึดมั่นไม่ย่อท้อ 5. เชื่อมั่นในตนเอง 6. มีความสามารถในการตัดสินใจ 7. กล้าที่จะเปลี่ยนแปลง 8. อดทนกับความไม่แน่นอน 9. มีความมุ่งมั่นอย่างแรงกล้า 10. ให้ความสำคัญกับเวลา และกลุ่มคนช่วงอายุ 30-39 ปี เป็นช่วงอายุที่มีประสบการณ์มากขึ้นสามารถออกมาเป็นนายตัวเองได้ และเริ่มทำงานให้กับตัวเอง เพื่อทำให้ธุรกิจเติบโตขึ้น

5. ปัจจัยภายนอกด้านเทคโนโลยี ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน กล่าวคือ เทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้วิสาหกิจชุมชนประสบความสำเร็จ เทคโนโลยีช่วยให้สินค้ามีคุณภาพมากขึ้น ลดการสูญเสียวัตถุดิบจากการผลิต ต้นทุนในการผลิตลดลง ราคาและมูลค่าของสินค้าจะสูงขึ้น เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายและการสื่อสารกับลูกค้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปทุมทริกา สุคนธสิงห์ (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มอาชีพ กรณีศึกษากลุ่มอาชีพผลิตภัณฑจากผ้าในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ความพร้อมทางด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักร สำหรับการผลิตเป็นปัจจัยหลักที่จะทำให้เกิดความสามารถในการผลิตอย่างต่อเนื่อง และกระบวนการผลิตมีคุณภาพและมาตรฐานส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในการบริโภคสินค้าของผู้บริโภค

6. การใช้เงินทุนส่วนตัว อาจจะมาในรูปแบบระดมทุนจากสมาชิกภายในกลุ่มนำมารวมกันเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ เน้นการพึ่งพาตนเอง มีการบริหารจัดการที่ดีมีโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจน และได้รับเงินสนับสนุนจากภาครัฐรวมถึงการที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีเหรียญกษาปณ์และสรุบบัญชีรายรับรายจ่ายนำเงินฝากเข้าบัญชีกลุ่ม ส่งผลให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนลดความเสี่ยงในเรื่องของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ การชำระเงินกู้คืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิสิทธิ์ พรหมชัย และศุภลักษณ์ สุวรรณชฎ (2554) ที่ศึกษาความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านห้วยกาน ตัวชี้วัดความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนประกอบด้วยด้านการเงิน หรือเงินทุน มีมาจาก 3 แหล่ง คือเงินทุนตนเอง เงินทุนที่กู้ยืมจากแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ และเงินทุนที่ได้มาจากการระดมทุนจากคนในชุมชนเอง

7. ปัจจัยภายในองค์การด้านโครงสร้างองค์การ โครงสร้างกลุ่ม ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เหรียญกษาปณ์ เลขานุการ ฝ่ายการตลาด ฝ่ายประชาสัมพันธ์ โดยมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามความรู้ความสามารถและความถนัดของแต่ละบุคคล มีการควบคุมภายในชัดเจน มีการประเมินผลการดำเนินงาน ส่งผลให้วิสาหกิจชุมชนประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร ลอยวัฒนกุลและคณะ (2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนจังหวัดยะลา พบว่า โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเห็นด้วยในระดับมากที่สุดคือ ด้านผู้นำ รองลงมา ด้านการผลิต และเห็นด้วยในระดับมาก คือ ด้านการจัดการ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการเงิน และด้านการตลาด

8. ปัจจัยภายในด้านภาระงาน ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการมอบหมายงานให้แก่พนักงาน ตามความรู้ความสามารถและความถนัด รวมถึงมีการมอบหมายความรับผิดชอบนอกเหนือจากภาระงานงานที่รับผิดชอบหลัก มีการส่งเสริมให้สมาชิกกลุ่มมีการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การดำเนินงานในวิสาหกิจชุมชนประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริญา ตังนฤมิตร (2558) ศึกษาศึกษาปัจจัยองค์การที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่าปัจจัยด้านคน ด้านภาระงาน ด้านโครงสร้าง และด้านเทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ทั้งสิ้น ดังนั้น

ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยเหล่านี้ ดังนั้นธุรกิจควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละบุคคลอย่างชัดเจน ควรมีการกระจายอำนาจให้พนักงานตามระดับต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และควรมีการมอบหมายให้พนักงานสามารถตัดสินใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลการดำเนินงานของธุรกิจ มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดความสำเร็จในการประกอบธุรกิจมากยิ่งขึ้น

9. ปัจจัยภายนอกด้านสังคมและวัฒนธรรม ความต้องการของผู้บริโภคมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา วิสาหกิจชุมชน ควรมีการวางแผนและมีการสำรวจพฤติกรรมผู้บริโภคถึงความต้องการที่แท้จริง สินค้ามีให้เลือกหลากหลาย ให้สอดคล้องกับสังคมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร ลอยวัฒนกุล และคณะ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดยะลา ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนควรเน้นด้านการตลาด โดยเฉพาะตลาดท้องถิ่น ด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือสินค้าใหม่มีความหลากหลาย มีคุณภาพได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับ และควรมีการถ่ายทอดความรู้ ส่งเสริม ปลุกฝังความคิดให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจกระบวนการพัฒนาทางบริหารธุรกิจ เช่นการบริหารจัดการด้านการตลาด การเงินการบัญชี เทคนิคการบริหารที่ดี ทักษะการผลิตและหลักการจัดสรรผลประโยชน์รวมกัน

แนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ให้ประสบความสำเร็จมี 2 ปัจจัยได้แก่ปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร

ปัจจัยภายในองค์กร

1. การบริหารจัดการกลุ่ม ประธาน คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญ มีประสบการณ์ในการทำงานและมีการแบ่งหน้าที่กันทำชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อประสานงาน ติดต่อกาตลาด สมาชิกในกลุ่มเป็นผู้ที่มีความสามารถมีทักษะและมีความชำนาญ จึงทำให้สามารถช่วยกันบริหารจัดการได้เป็นอย่างดี เป็นกลุ่มที่มีความเข้มแข็ง หากเกิดปัญหาขึ้นในกลุ่ม คณะกรรมการจะร่วมกันแก้ปัญหาให้สำเร็จลุล่วงไป
2. การมีส่วนร่วมของสมาชิก การเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มทุกกระบวนการ มีการร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติงานตามที่กลุ่มกำหนด มีการร่วมกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรค สมาชิกทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอต่าง ๆ เพื่อให้เป็นแนวทางการดำเนินงานของกลุ่ม
3. การส่งเสริมการเรียนรู้ มีการพัฒนากระบวนการผลิตอย่างสม่ำเสมอโดยการฝึกทักษะจากการฝึกอบรม และศึกษาดูงานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดขึ้น
4. ด้านผลิตภัณฑ์ กลุ่มมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มเป็นเอกลักษณ์

ปัจจัยภายนอกองค์การ

1. การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ได้รับการสนับสนุนในการดำเนินกิจกรรมในด้านต่าง ๆ จากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด
2. เงินทุน ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐแบบทุนให้เปล่า มีการสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น มหาวิทยาลัย หน่วยงานภาครัฐ เข้ามาร่วมกันพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายมากขึ้น และช่วยกันทำวิจัยในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังเพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จ ของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก และความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง จำนวน 11,556 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรของ Yamane โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนเท่ากับ .05 คำนวณ หาขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 387 คน และผู้วิจัยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนประชากร (Proportional Stratified Random Sampling) ตามจำนวนสมาชิกวิสาหกิจชุมชนแต่ละอำเภอ เพื่อให้ได้ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการวิจัย เพื่อทำการรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกได้เป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ ได้แก่ คำถามเรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุของกิจการ เงินลงทุนของกิจการ การเข้าถึงแหล่งเงินทุน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยภายในองค์การที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ตัวแปรในการศึกษาได้แก่ ปัจจัยด้านคน ปัจจัยด้านภาระงาน ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกองค์การที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ตัวแปรในการศึกษาได้แก่ ปัจจัยด้านการเมือง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ปัจจัยด้านเทคโนโลยี

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง ประกอบด้วย ศักยภาพของชุมชน การมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ การทำธุรกิจแบบยั่งยืน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเข้าไปเก็บข้อมูลในวิสาหกิจชุมชนต่าง ๆ ที่กลุ่มตัวอย่างอยู่ เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้แล้วผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับอีกครั้ง จากนั้นทำการวิเคราะห์ตามกระบวนการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย \bar{X} ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 53.5) อายุ 50-60 ปี (ร้อยละ 58.1) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 56.6) อายุกิจการ 1 ปี (ร้อยละ 80.1) มีเงินลงทุนในกิจการ 60,000 (ร้อยละ 61.8) การเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยภาครัฐเข้ามาสนับสนุน (ร้อยละ 68)

2. ปัจจัยภายในองค์กร

ปัจจัยภายในองค์กรมี 4 ปัจจัยอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ปัจจัยด้านคน ($\bar{X}=4.14$) ปัจจัยด้านภาระงาน ($\bar{X}=4.14$) ปัจจัยด้านโครงสร้าง ($\bar{X}=4.11$) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($\bar{X}=4.12$)

3. ปัจจัยภายนอกองค์กร

ปัจจัยภายนอกองค์กรมี 4 ปัจจัยอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ปัจจัยด้านการเมือง ($\bar{X}=3.97$) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.98$) ปัจจัยด้านด้านสังคมและวัฒนธรรม ($\bar{X}=4.16$) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ($\bar{X}=4.09$)

4. ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน

ระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านการทำธุรกิจแบบยั่งยืน ($\bar{X}=4.22$) ด้านการมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.11$) ด้านศักยภาพชุมชน ($\bar{X}=4.07$) ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภายในองค์กร ปัจจัยภายนอกองค์กร ร่วมกันมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

สมมติฐาน ปัจจัยภายในองค์กร ปัจจัยภายนอกองค์กร ร่วมกันมีอิทธิพลต่อความสำเร็จโดยรวมของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง พบว่า ปัจจัยภายในองค์กรโดยรวม อายุของกิจการ ปัจจัยภายนอกองค์กรโดยรวม ปัจจัยภายนอกด้านเทคโนโลยี อายุ 40-49 ปี การเข้าถึงแหล่งเงินทุน ใช้เงินทุนส่วนตัว . ปัจจัยภายในองค์กรด้านโครงสร้าง อายุ 20-29 ปี มีอิทธิพลเชิงบวกต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนอายุ 30-39 ปี ปัจจัยภายในด้านภาระงาน ปัจจัยภายนอกด้านสังคมและวัฒนธรรม มีอิทธิพลเชิง

บวกต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปรทั้ง 11 ตัวแปรมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนโดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และสามารถอธิบายได้ร้อยละ 70.73

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านคน ด้านภาระงาน ด้านโครงสร้าง และด้านเทคโนโลยี การเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยการใช้เงินทุนส่วนตัว ปัจจัยภายนอกด้านสังคมและวัฒนธรรม มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง โดยเฉพาะปัจจัยภายในองค์กร ดังนั้นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรให้ความสำคัญกับปัจจัยเหล่านี้ ดังนั้นวิสาหกิจชุมชนควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละบุคคลอย่างชัดเจนควรมีการกระจายอำนาจให้พนักงานตามระดับต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและควรมีการมอบหมายให้สมาชิกมีส่วนในการตัดสินใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จกรณีในกลุ่มที่มีการพัฒนาเครือข่ายระหว่างกลุ่มอาชีพ หรือการได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐบาลในการวัดความสามารถที่จะสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันเพิ่มขึ้นและนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบทางธุรกิจต่อไป
2. ศึกษาเปรียบเทียบความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในแต่ละกลุ่มอาชีพ และเปรียบเทียบระหว่างภูมิภาค และนำมาพัฒนาวิสาหกิจชุมชนต่อไป

บรรณานุกรม

- กนกพร ฉิมพลี. (2555). รูปแบบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมเครื่องจักสาน: กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎีบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน. (2560). กลุ่มทะเบียนและสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน. เข้าถึงได้จาก <http://www.sceb.doae.go.th/>
- ชญากัณฑ์ กี่อารีโย. (2557). รูปแบบการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุชฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชนพงษ์ อารณพิศาล. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลาง. คุุชฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาคุุชฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- ชัยพจน์ ช่างแต่ง. (2552). การศึกษาปัจจัยแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อผู้ประกอบการฮาร์ดแวร์ การศึกษาโครงการเฉพาะเรื่องปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาวิศวกรรมและการบริหารการก่อสร้าง บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี.
- ทักษญา ส่งไยธิน. (2560). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน. วารสารวิทยาลัยพัฒนศาสตร์บูรพาปริทัศน์, 12(2),11-25.
- ธนพร มั่นขจรพงษ์ และศานิต แก้วเอี่ยม. (2555). การประเมินผลการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มเฟอร์นิเจอร์ไม้ไผ่ บ้านดอนขาด อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาธุรกิจการเกษตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นุรน์จมาล် แวด. (2557) ปัจจัยแห่งความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ศิริญา ตังนฤมิตร. (2558). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิต วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุภาพร ลอยวัฒนกุล อรวรรณ กมลพยอม ตอประโคน และมานพ ทองไทย. (2559). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน. วารสารราชชนรินทร์, 13(29), 251-258.

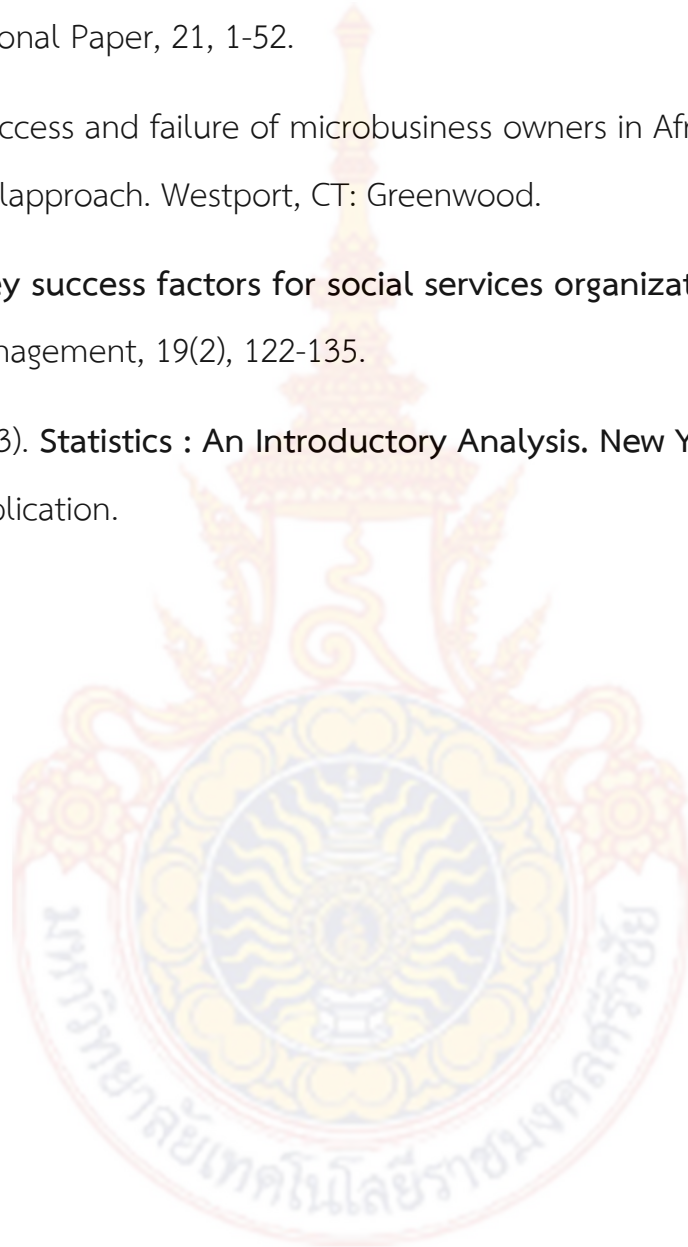
อภิสิทธิ์ พรหมชัย และศุภลักษณ์ สุวรรณชะภู. (2554). **ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนแม่บ้านห้วยกาน**.วารสารการบริหารท้องถิ่น, 14(2), 16-29.

Armstrong, R. (2012), An analysis of the conditions for success of community based tourism enterprise. International Centre for Responsible Tourism (ICRT) Occasional Paper, 21, 1-52.

Frese, M. (2000). Success and failure of microbusiness owners in Africa: A psychological approach. Westport, CT: Greenwood.

Kotas, M. (2015). **Key success factors for social services organizations in Poland**. Management, 19(2), 122-135.

Yamane, Taro. (1973). **Statistics : An Introductory Analysis**. New York : Harper and Row Publication.

ภาคผนวก

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรังเพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จ

คำชี้แจง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภายในองค์กร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกองค์กร

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะเป็นข้อมูลที่สำคัญซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยในครั้งนี้ และเป็นการศึกษาถึงความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ท่านตอบไปใช้ในการวิจัยเท่านั้น โดยนำเสนอข้อมูลในภาพรวม ซึ่งจะไม่มีผลทำให้ท่านได้รับความเสียหายใดๆ ทั้งสิ้น ขอขอบพระคุณทุกท่านในการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีมา ณ โอกาสนี้

นุชนาถ ทับครุฑ

หัวหน้าโครงการ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้แทนวิสาหกิจชุมชน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

1. ชาย 2. หญิง

2. อายุ

1. 20 – 29 ปี 2. 30 – 39 ปี
 3. 40 – 49 ปี 4. 50 – 60 ปี
 5. 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษา
3. ปริญญาตรี 4. สูงกว่าปริญญาตรี
5. อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. อายุของกิจการ

โปรดระบุ.....

5. เงินลงทุนของกิจการ

โปรดระบุ.....

6. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน (ให้เลือกตอบเพียง 1 ข้อ ที่เป็นแหล่งเงินทุนที่ท่านใช้ในการประกอบกิจการมากที่สุด)

1. ใช้เงินทุนส่วนตัว 2. ร่วมทุนกับญาติพี่น้อง
3. ร่วมทุนกับเพื่อน 4. กู้ยืมจากสถาบันการเงิน
5. กู้ยืมนอกระบบ 6. อื่นๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยภายในองค์กรที่ส่งผลต่อความสำเร็จความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ตรัง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ปัจจัยภายในองค์กร	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัจจัยด้านคน					
1.พนักงานมีทักษะในการปฏิบัติงาน					
2.พนักงานใช้ความรู้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย					
3.พนักงานมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย					
4.พนักงานสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง					
5.พนักงานมีความพึงพอใจในการทำงานตามหน้าที่					
6.พนักงานมีทัศนคติที่ดีในการทำงานเพื่อองค์กร					

ปัจจัยภายในองค์กร	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัจจัยด้านภาระงาน					
7.กลุ่มมีการมอบหมายภาระหน้าที่ให้แก่พนักงาน ตามความรู้ ความสามารถ และความถนัด					
8.กลุ่มมีการมอบหมายความรับผิดชอบ นอกเหนือจาก ภาระหน้าที่หลักแก่พนักงานอย่าง เหมาะสม					
9.กลุ่มมีการส่งเสริมให้พนักงานได้พัฒนาตนเอง อย่างสม่ำเสมอ					
10.กลุ่มมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเป็น ระบบ					
ปัจจัยด้านโครงสร้าง					
11.กลุ่มมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานของแต่ละ บุคคลอย่างชัดเจน					
12.กลุ่มมีการกระจายอำนาจให้แก่พนักงานตามระดับต่างๆ ได้ อย่างเหมาะสม					
13.พนักงานใช้ความรู้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ในการ ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย					
14.กลุ่มมีการมอบหมายให้พนักงานสามารถตัดสินใจในการ ปฏิบัติงาน					
15.ผู้นำกลุ่มมีการใช้อำนาจในการบริหารงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพและเหมาะสม					
16.สมาชิกมีการปฏิบัติงานในหน้าที่โดยใช้กฎ ระเบียบ และ ข้อบังคับในองค์กรอย่างชัดเจนและ เป็นระบบ					
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี					
17.กลุ่มมีการประชาสัมพันธ์สินค้า หรือบริการผ่านโซเชียล เน็ตเวิร์คต่าง ๆ					
18.กลุ่มมีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิต สินค้า หรือบริการ					
19.กลุ่มมีการนำเทคโนโลยีและเครื่องมือสมัยใหม่ มาใช้เพื่อ อำนวยความสะดวกในการทำงาน					

ปัจจัยภายในองค์กร	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
20.กลุ่มได้นำระบบการบริหารคุณภาพเข้ามาใช้ ในกระบวนการผลิต					

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกส่งผลกระทบต่อความสำเร็จความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน จังหวัดตรัง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ปัจจัยภายนอกองค์กร	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัจจัยด้านการเมือง					
1.สถานการณ์ทางการเมืองโดยรวม					
2.เสถียรภาพของรัฐบาลมีความมั่นคง					
3.นโยบายด้านการส่งเสริมการลงทุนของรัฐบาล					
4.นโยบายด้านการเงินของรัฐบาล					
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ					
5.อัตราดอกเบี้ย					
6.ราคาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสินค้า หรือบริการ					
7.อัตราค่าจ้างพนักงาน					
8.ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคและพลังงาน					
ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม					
9.การปรับตัวของลูกค้าตามกระแสค่านิยมสังคม					
10.การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทาง สังคมและวัฒนธรรม สมัยใหม่					
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี					
11.การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีด้านการผลิต และบริการ					
12.การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร					

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตรัง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านศักยภาพชุมชน					
1.สินค้าของกลุ่มผลิต และสร้างสรรค์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น					
2.กลุ่มของท่านและชาวบ้านในชุมชนมีความภาคภูมิใจในสินค้าที่มาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน					
3.สินค้าของกลุ่มมีการนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการผลิต					
ด้านการมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์					
4.สินค้าของกลุ่มเป็นที่ต้องการของตลาด					
5.สินค้าของกลุ่มมีการจำหน่ายตลอดปี					
6.สินค้าของกลุ่มมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น สวยงาม					
7.ลูกค้าให้การยอมรับในคุณภาพและความสวยงามของสินค้า					
ด้านการทำธุรกิจแบบยั่งยืน					
8.สินค้าของกลุ่มมียอดขายเติบโตอย่างต่อเนื่อง					
9.สมาชิกของกลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำงานในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน					